

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

ISSN 1406-0698

Tänases numbris :

- ⇒ EESTI STANDARDID - 281
1998 tuli juurde 76 standardit
kokku 12742 lk Lk 5
- ⇒ MAAILMAPANGA KÜSITLUS
STANDARDITE KOHTA Lk 6
- ⇒ KVALITEET: SOBITUSTEOORIA Lk 12
- ⇒ Kalastandardite kehtivusaega pikendati
2000. aastani. Müük nüüd Standardiametis
Lk 31

- ⇒ MÜÜGIL UUED EESTI STANDARDID:
 - ⇒ ISO 14000 keskkonnajuhtimise sarja
standardid nüüd ka eesti keeles
 - ⇒ 12 osa Infotehnoloogia sõnastikku
 - ⇒ 3 uut standardit ISO 9000 sarjast
 - ⇒ Masinate ohutuse 3 standardit Lk 32

Sisukord

EESTI UUDISED.....	1
PRAQIII uudised	2
Standardikomisjonis	3
Arve ja tulemusi standardimises 1998	5
Maailemapanga küsitlus standardite kohta	6
Tarm,R. CEN/CENELEC/ETSI konverents	8
Tarm,R. ETSI Peassambleel	9
Jaanits,M. EFSD koosolekul Madriidis	10
KVALITEET	
Lillrank,P. Sobitusteooria	12
CEN UUDISED	15
ISO UUDISED	15
DETSEMBRIS SAADUD	
ISO standardid	16
CEN standardid ja kavandid lõpphääletuseks	21
Arvamusküsitluseks saadud Euroopa standardite kavandid	24
Arvamusküsitluseks ja hääletamiseks saadud ISO standardite kavandid	30
Eesti standardite kavandid arvamusküsitluseks.....	31
Kalastandardite kehtivusaja pikendamisest.....	31
Müügile saabunud Eesti standardid	32
Standardiameti poolt registreeritud Eesti standardid.....	33
Tervisekaitseinspektsiooni poolt registreeritud toiduainete tehnospetsifikaadid	34

Edukat aastat
1999

soovivad
EVS Teataja ja
Standardiamet

EESTI UUDISED

- 11. novembril toimus Tartus metsatoodete sertifitseerimise standardi töögrupi asutamiskoosolek. Töögrupi juhatajaks valiti hr E. Koljat ja sekretärideks hr A.Oja ja hr K.Tõnisson. Töögrupi liikmete nimekirjas on esialgu 28 organisatsiooni.
- 8. detsembril toimus Infotehnoloogia standardimise tehnilise komitee EVS/TK 4 aastakoosolek. Päevakavas oli aruanne käesoleva aasta tööst, plaanid järgmiseks aastaks ja arutelud.
- 10. detsembril toimus Telekommunikatsioonitehnika standardimise tehnilise komitee EVS/TK 3 koosolek. Kavas oli aruanne 1998.a tööst ja tööprogramm 1999. aastaks, ettekanne terminite töögrupi tööst ja ettekanne Sideameti tööst ETSI-s (Euroopa Telekommunikatsiooni Standardiinstituut).

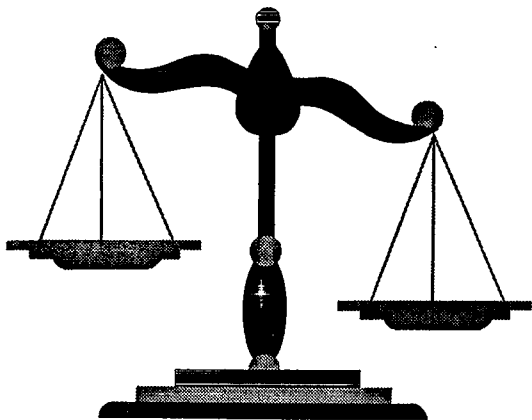
- 16. detsembril vastu võetud Mõõteseaduse muutmise ja täiendamise seaduse kohaselt hakkab legaalmetroloogia ja akrediteerimisega tegelema praeguse Standardiameti metroloogia ja akrediteerimise osakonna asemele loodav sihtasutus. Riigikogu poolt 37 poolthäälega vastu võetud seadusemuudatus esitab lisaks sihtasutuse sätestamisele ka uue tööjaotuse etalonide alal, sätestades metroloogiakeskuse funktsioonid ning riigi tugietalonide ja tugilaborite staatuse. Seaduse kohaselt kehtestab mõõtevahendite kohustusliku metrooloogilise kontrolli korra valitsus. Kohustuslikule metrooloogilisele kontrollile kuuluvate mõõtevahendite tüübikinnituse ja taatlemise eest võetava tasu piirmäärad kehtestab majandusminister. Seaduse eesmärk on kõrvaldada seni kehtinud seaduse rakendamises kolme aasta jooksul ilmnenu puudujäägid ja realiseerida Euroopa Liidu metroloogiaalased suunised. Seadus annab valitsusele võimaluse oma määrusega ühtlustada Eesti metroloogiaalased õigusaktid Euroopa Ühenduse direktiividega.
- Standardiamet koostöös AS Metrosert korraldas kahel korral – 15-16. detsembril Majandusministeeriumis ja 17-18. detsembril Standardiametis kahepäevase seminari teemal "Mõõtmiste ja kalibreerimiste kvaliteedi tagamine". Seminar oli suunatud mõõtmiste ja katsetustega seotud spetsialistidele ja tootmisüksuste juhtidele. Huvi seminari vastu oli suur. Seminari korraldajate keeles 22-23. detsembril Standardiametis.
- 18. detsembril toimus EVS Standardikomisjoni järjekordne koosolek. Vastuvõtmiseks esitati masinate ohutust puudutavate standardite kavandid. Vt lk 3.
- 18. detsembril toimus Standardiametis standardimise tehniliste komiteede esimeeste ja sekretäride ning koostööpartnerite aastalõpukoosolek. Toimus ka uuendatud koostöölepingute allakirjutamine.
- Alates 1999.a on Eesti Elektrotehnika Komitee tegevdirektoriks hr Toomas Tuutma Elektrikontrolli Keskusest ☎ 640 06 64.

PRAQIII RAAMES

- 10-11. detsembril Brüsselis toimunud CEN/TC 207 koosolekul osales Mööbli standardimise tehnilise komitee EVS/TK 6 sekretär hr Rein Reiska Eesti Puutööliidust.
- 15-16. detsembril Soomes toimunud rahvusvahelisest Isikukaitsevahendite infosüsteemide seminarist võtsid osa hr Ants Vurma Tööinspeksioonist ja hr Mart Kollom AS Metrosert.
- 15-16. detsembril Brüsselis toimunud PRAQIII Rahvuslike koordinaatorite koosolekul osales PRAQIII koordinaator Eestis pr Sirje Leol Standardiametist.
- 17-18. detsembril Brüsselis toimunud järjekordsel PRAQIII Liaison Committee koosolekul osales pr Sirje Leol Standardiametist.

STANDARDIKOMISJONIS

26 11 98 toimunud Standardikomisjoni koosoleku protokollist

1 Standardite kavandite arutelu

1.1 Kinnispakid. Märgistus ja metrooloogilised nõuded netokogusele.

(EVS 749, algupärane).

Kavandi esitaja: AS Tartu Standardiseerimis- ja Metroloogiakeskus - M. Noorma.

OTSUSTATI: standardi kavand koos komisjonis tehtud muudatustega heaks kiita.

1.2 Kvaliteedijuhtimise ja kvaliteeditagamise standardid. Osa 4: Juhised usaldatavusprogrammi juhtimiseks. (EVS-ISO 9000-4:1998, ülevõtt)

Kavandi esitaja: TTÜ - A. Kiitam.

1.3 Kvaliteedijuhtimise ja kvaliteedisüsteemi elemendid. Osa 3: Juhised töötlusmaterjalidele. (EVS-ISO 9004-3:1998, ülevõtt)

Kavandi esitaja: TTÜ - A. Kiitam.

1.4 Kvaliteedijuhtimise ja kvaliteedisüsteemi elemendid. Osa 4: Juhised kvaliteediparenduseks. (EVS-ISO 9004-4:1998, ülevõtt)

Kavandi esitaja: TTÜ - A. Kiitam.

1.5 Keskkonnajuhtimissüsteemid. Spetsifikaat koos kasutusjuhistega. (EVS-EN ISO 14001:1997, ülevõtt)

Kavandi esitaja: Keskkonnaministeerium - K. Rajur.

1.6 Keskkonnajuhtimissüsteemid. Üldised juhised põhimõtete, süsteemide ja abivahendite kohta. (EVS-EN ISO 14004:1998, ülevõtt)

Kavandi esitaja: Keskkonnaministeerium - K. Rajur.

1.7 Juhend keskkonnaaspektide arvestamiseks tootestandardite väljatöötamisel. ISO JUHEND 64:1997, ülevõtt).

Kavandi esitaja: Keskkonnaministeerium - K. Rajur.

1.8 Juhised keskkonnaauditiks – Üldised põhimõtted. (EVS-EN ISO 14010:1998, ülevõtt).

Kavandi esitaja: Keskkonnaministeerium - K. Rajur.

1.9 Juhised keskkonnaauditiks – Auditi protseduurid. Keskkonnajuhtimissüsteemide auditeerimine. (EVS-EN ISO 14011:1998, ülevõtt).

Kavandi esitaja: Keskkonnaministeerium - K. Rajur.

1.10 Juhised keskkonnaauditiks – Keskkonnaaudiitorite kvalifikatsioonikriteeriumid. (EVS-EN ISO 14012:1998, ülevõtt).

Kavandi esitaja: Keskkonnaministeerium - K. Rajur.

OTSUSTATI: standardite kavandid heaks kiita.

ISO JUHEND 64:1997 anda välja EVS juhendina.

2 Standardite koostamisetpanekute arutelu

2.1 Veetavad tulekustutid. (EN 1866:1998 ülevõtt).

Kavandi esitaja: EVS/TK 5.

OTSUSTATI: standardi koostamisetpanek heaks kiita.

2.2 Ehitustsemendi spetsifikatsioon ja vastavuskriteeriumid.

(EVS 635:1993 uustöötlus pr EN 197-1 ja pr EN 197-2 alusel).

Koostamisettepaneku esitaja: EVS/TK 2.

OTSUSTATI: standardi koostamisettepanek heaks kiita. Kuna pr EN 197-1 ja pr EN 197-2 on kavas kinnitada Euroopa standarditeks aastal 2000 ning Eesti nii kaua oodata ei saa, siis tehakse EVS 635:1993 uustöötlus. EVS/TK 2 jälgib pidevalt Euroopa vastava tehnilise komitee tööd ja Euroopa standardite vastuvõtmisel võetakse need kasutusele Eesti standarditena ning tühistatakse algupärane standard.

2.3 Saagikoristusmasinad. Rohusöödakoristid. Osa 1: Sõnavara. (ISO 8909-1 või sellele tugineva Euroopa standardi ülevõtt).

2.4 Saagikoristusmasinad. Rohusöödakoristid. Osa 2: Karakteristikute ja tootlikkuse määramine (ISO 8909-2 või sellele tugineva Euroopa standardi ülevõtt)

2.5 Saagikoristusmasinad. Rohusöödakoristid. Osa 3: Katsetamismeetodid. (ISO 8909-3 või sellele tugineva Euroopa standardi ülevõtt).

Koostamisettepanekute esitaja: EPMI.

OTSUSTATI: standardite koostamisettepanekud heaks kiita. Kuna ISO 8909 ei ole üle võetud Euroopa standardiks, võtta üle ISO standardid.

2.6 Kanamunad, muudatus. (EL õigusaktide alusel).

Koostamisettepaneku esitaja: EV Põllumajandusministeerium.

OTSUSTATI: kuna kehtiv standard on aegunud ja standardi muudatus ei käsitle toiduohutust, vaid kaubanduslikke näitajaid ja markeeringut, siis kiideti heaks standardi koostamise ettepanek, kusjuures standardiga ei ühtlustata EÜ direktiive, vaid arvestatakse vajadusel. Valmistatakse ette standardi uustöötlus.

2.7 Keskkonnakorraldus – Orelustsükli hindamine. Põhimõtted ja raamistik. (ISO 14040:1998, ülevõtt).

Koostamisettepaneku esitaja: Keskkonnaministeeriumi looduskaitse osakond.

OTSUSTATI: standardi koostamisettepanek heaks kiita.

STANDARDIKOMISJONIS

18 12 98 toimunud Standardikomisjoni koosoleku protokollist

1 Standardite kavandite arutelu

1.1 Masinate ohutus. Põhikontseptsioonid, projekteerimise põhimõtted. Osa 1: Põhiterminoloogia, meetodika (EVS-EN 292-1:1998, ülevõtt)

1.2 Masinate ohutus. Minimaalsed vahekaugused vältimaks inimese kehaosade muljumisohtu (EVS-EN 349:1998, ülevõtt)

1.3 Masinate ohutus. Hädaseiskamiseseadiste funktsionaalsed aspektid. Konstrueerimise põhimõtted (EVS-EN 418:1998, ülevõtt)

1.4 Masinate ohutus. Masinatest lähtuvatest ohtlikest ainetest tuleneva terviseriski vähendamine. Osa 1: Põhimõtted ja nõuded masinate tootjatele (EVS-EN 626-1:1998, ülevõtt)

Kavandite esitaja: Standardiamet.

OTSUSTATI: standardite kavandid heaks kiita.

1.1 EVS-EN 292-1 anda välja koos standardiga EN 292-2 viimase valmimisel.

2 Standardite koostamisettepanekute arutelu

2.1 Masinate ohutus. Põhimõisted, projekteerimise üldpõhimõtted. Osa 2: Tehnilised põhimõtted ja spetsifikatsioonid (EN 292-2:1991/A1:1995 ülevõtt)

Koostamisettepaneku esitaja: Tööinspeksioon – A.Vurma

OTSUSTATI: standardi koostamisettepanek heaks kiita.

2.2 Tulekahjude klassifikatsioon (EN 2:1992 ülevõtt)

Koostamisettepaneku esitaja: EVS/TK 5 töögrupp – A.Karafin

2.3 Nisu ja nisujahu. Märja kleepvalgu sisalduse ja kvaliteedi määramine (EVS 655:1994, muudatus)

Koostamisetpaneku esitaja: EVS/TK 1 töögrupp –T.-M. Kullamaa

2.4 Teravili ja kaunvili. Proovivõtt (EVS 657:1995, muudatus)

Koostamisetpaneku esitaja: EVS/TK 1 töögrupp –T.-M. Kullamaa

2.5 Teravili, kaunvili ja teraviljasaadused. Organoleptiliste omaduste määramine (EVS/TK 1 töögrupp – T.-M. Kullamaa)

OTSUSTATI: standardite koostamisetpanekud heaks kiita.

ARVE JA TULEMUSI STANDARDIMISES 1998

1998.a lisandus 76 Eesti standardit, millest 27 on ülevõetud rahvusvahelist standardit, 28 ülevõetud Euroopa standardit, 13 standardit rahvusvaheliste ja teiste riikide standardite alusel ning 8 algupärast standardit.

Käesoleval ajal kehtib 281 Eesti standardit, millest 38 on ülevõetud rahvusvahelised ja 67 ülevõetud Euroopa standardid. Kuigi kõik väljaantud standardid on tähtsad ja vajalikud, tahaks ära märkida tuletõrje-, keevitus- ja masinaohutusvaldkondade Euroopa standardite väljaandmist Eesti standarditena. Lõpuks oleme jõudnud ka 5 keskkonnaalase ISO 14000 sarja standardi väljaandmiseni, mis on kasutusele võetud ka Euroopa standarditena.

Rõõmustab terministandardite suur osakaal, mis annab võimaluse ühtseks terminikasutuseks rahvusvaheliste ja Euroopa standardite tõlgetes ning abistab võõrkeelsete standardite kasutamist.

Alates 1998. aastast koostatakse standardimise programmi, mis avaldatakse 6 kuu tagant. Eesti standardite loetelu ilmub seisuga 1.jaanuar ning selle täiendus seisuga 1.juuli.

Standardite kavandeid valmistasid ette: EVS/TK 5 – 14 (242 lk); EVS/TK 4 – 13 (532 lk); EVS/TK 1 – 12 (112 lk); Tehnilise Järelevalve Inspeksioon – 10 (212 lk); EVS – 9 (216 lk); Aiandusliit – 6 (16 lk); Keskkonnaministeerium – 5 (201 lk); EVS/TK 3 – 2 (98 lk);

EVS/TK 8, EEK, TTÜ, AS Eesti Põlevkivi, AS Tartu SMK – kõik ühe kavandi.

Andmed on toodud arvestades vastu võetud kavandeid.

Kui 1997.a ilmus 37 standardit kokku 822 lk, siis 1998 oli see arv 76 standardit 12742 lk.

1998.a. oli Standardiametile standardimistööks kasutada:

- riigieelarvest standardite tõlkimiseks ja ekspertiisiks 270 000 krooni, trükkimiseks 87000 krooni;
- Majandusministeeriumi eurointegratsioonisummadest 10000 krooni Euroopa standardite tõlkimiseks ja 11000 krooni osalemiseks CEN Peaassambleel; aasta lõpus täiendavalt eraldatud summadega saadi kokku 110000 krooni;
- PRAQ III raames – 20000 ECU, millest 20 % oli lubatud kasutada harmoneerimata standardite ja 80 % harmoneeritud standardite tõlkimiseks.

Suures osas on kasutamata harmoneeritud standardite tõlkerahad.

Oleme toetanud tehnilisi komiteesid standardite tõlkimisel ning maksnud ekspertiisigruppidele tõlgete läbivaatamise eest.

1998.a lisandus 4 standardimise tehnilist komiteed: “Tuletõrje- ja päästevahendid”, “Mööbel”, “Betoon ja betoonitooted” ning “Ehitiste tuleohutus”. EVS-il oli aasta alguses 13 koostöö-

partnerit, koostööd on soovinud jätkata 11 asutust ja organisatsiooni. Seoses standardimisala tehniliste komiteede loomisega ei sõlmita enam koostööleppesid Päästeameti ja Informaatikakeskusega.

EVS on registreerunud osalemiseks 22 ISO/TC-s ja 29 CEN/TC-s.

Täpsustamist vajab alamkomiteedes osalemine. Korrastamist vajab ka töömaterjalide saamine.

Eesti tehniliste komiteede 14 esindajat osalesid möödunud aastal

6 ISO/TC/SC ja

8 CEN/TC koosolekul :

EVS/TK 1 – 4 esindajat;

EVS/TK 2 – 1; EVS/TK 4 – 3;

EVS/TK 5 – 1; EVS/TK 6 – 1;

EVS/TK 7 – 1; EVS/TK 8 – 2;

EVS – 1.

Osalemine on saanud võimalikuks tänu rahastamisele PRAQ III raames.

EVS on koostanud lühiteabe osalemiseks tehnilise komitee koosolekul. Kahjuks on tagasiside EVS-ile koosolekul räägitust praegu veel ebapiisav.

Endla Sandberg

EVS Standardiosakonna juhataja

Siinjuures oleks ka palve kõigile, kes osalevad tehniliste komiteede koosolekul või muul üritusel jagada saadud kogemusi EVS Teataja kaudu ka teistega.

1998.a on tehniliste komiteede esimeestel ja sekretäridel ning koostööpartnerite esindajatel olnud võimalik osaleda kahel PRAQIII raames toimunud ning Dansk Standardi spetsialistide läbiviidud seminaridel. On ilmne, et koolitus ei ole piisav.

1998.a tõsiste saavutuste hulka tuleb lugeda Phare rahvusliku programmi projektide

- Tehnilise abi TK-dele ja ekspertgruppidele
- Terminoloogia ühtlustamise
- Print-on-demand süsteemi hankimise lepingute allakirjutamine pakkumiskonkursi võitjatega.

1999.a põhiülesandeks on Phare rahvusliku programmi edukas realiseerumine, millest on loota tõhusat abi Eesti standardimisele.

MAAILMAPANGA KÜSITLUS STANDARDITE KOHTA

1998. a jaanuaris korraldas Maailmapank Eesti firmadele küsitluse standarditest. Küsimustele vastas 21 Eesti firmat.

Vastanutest 85% firmadest oli töötaja või osakond, kes tegeleb info saamisega standardite ja tehniliste normide kohta.

Selleks kulutatakse aastas

kuni 100 krooni 6,6%

kuni 500 krooni 6,6%

kuni 1000 krooni 13,2%

kuni 2000 krooni 19,8%

üle 2000 krooni 53%.

Järgnevalt anname valikulise ülevaate vastustest küsimustele.

1. Kui tähtsad on välismaa standardid (tehnilised eeskirjad) teie toodete müügil eksportturgudel? Skaalal 1-5 on 5 kõige tähtsamad ja peab kasutama siis, kui on kehtestatud kohustuslikud nõuded, millele toode peab vastama, et seda saaks turul müüa.

21st vastanust 8 pani "5",
7 – "4" ja 6 – "3"

Tööstusharude lõikes pandi hindeid järgmiselt:

toiduainete tööstus "5" 50%,
"4" 37,5% ja 12,5% "3"
tekstiili ja rõivatööstus 83,35%
pani hindeks "3" ja 16,3% "5"
ehitusmaterjalide tööstuses
66% "4" ja 33% "5"
muud 75% "5" ja 25% "4"

2. Kas teil on raskusi välismaa standardite kohta informatsiooni või dokumentide saamisel?

31,5% kõigist vastanuist vastas "jah", 68,5% "ei"
toiduainetööstuses "jah" 40%,
"ei" 60%

3. Kas on hinnatud teie kauba vastavust välismaiste standarditele enne välismaale viimist?

80,9% vastanutest ütles "jah" ja 19,1% "ei"
toiduainetööstuses jm tööstuses 100% "jah" ja
tekstiili- ja rõivatööstuses oli see 50/50

3.a. Kui jah, siis kas hindasid riiklikud või eraõiguslikud hindamisorganid?

71,4% vastas, et riiklikud ja 29,6% eraõiguslikud

3.b. Kui jah, siis kas seda nõudsid välismaised ostjad?

73,5% viimasele küsimusele jaatavalt vastanuist vastas "jah"

3.c. Kui jah, kas importivate maade võimud aktsepteerisid hindamistulemusi ja vastavustunnistusi.

85,7% vastajatest ütles, et kui vastavushindamine oli toimunud, tunnistasid importiva maa võimud ka vastavustunnistusi, 14,3% vastas "ei"

4. Kas teie kaubad kuuluvad saabumisel välismaa tollis katsetamisele ja inspeksioonile?

57,8% kõigist vastanuist ja 87,5% toiduainetööstusest vastas "jah"

4.a. Kui "jah", kui kaua võttis see protsess aega?

Viis täpsustasid selleks nõutavat aega:

kaks vastasid: 1-2 päeva
üks "1 nädal"
üks "4 tundi" ja
üks "maks 1 tund"

4.b. Kui jah, mitmel protsendil kaubasaadetest võeti proovid?

8 vastanust viis ütles, et proove ei võetud ning 3 (kõik toiduainetööstusest) ütles, et 0,1%

4.c. Kui jah, kas kaubad sai tollist vabaks enne, kui katsetulemused olid selged (nt kas tollilattu või tolli plommi all)?

55,5% kõigist vastanutest ja 60% toiduainetööstusest vastas "jah"

4.d. Kui jah, kui suured olid vastavustunnistuse saamisega seotud kulutused?

Vastanutest 8, kõik toiduainetööstusest vastasid et suurusjärk oli 0.0 ja 0.5%

Samal ajal kui 4 (3 tekstiil&rõivas) vastas, et ei tehtud kulutusi vastavustunnistuse saamiseks

4.c. Kui ei, kas seetõttu, et koduseid katsetulemusi/sertifikaate tunnustavad välismaised inspeksioonorganid?

50% vastas "jah", 50% "ei"

5. Kas teie arvates erinevad Euroopa Liidus kasutusele võetud standardid teie kodumaal kasutuselevõetud standarditest?

75% kõigist vastanutest ja samuti 75% toiduainetööstusest vastas "jah"

6. Kas viimastel aastatel on suund teie toodete kodumaiste standardite ühtlustamisele EL nõuetega

100% vastas "jah"

6.a. Kui nii, siis kas olete hädas kulutustega uutele standarditele?

58,8% ütles "jah" ja 41,1% "ei"
toiduainete tööstuses 85,7%
"jah" ja 14,3% "ei"
tekstiilis oli see erinev 25%
"jah" ja 75% "ei"

6.b. Kui nii, siis kas see on avaldanud mõju intsidentide vähenemisele (sagedus, tõsidus)

ainult 10% vastas "jah" sellele küsimusele ja 90% "ei"

6.c. Kas on mingit vahet teie kauba liikumisel EL-s võrreldes teiste turgudega? St kas on raskem täita EL ohutusstandardeid võrreldes standarditega väljaspool EL turgu?

Vastuseks oli 50% "jah", 50% "ei"

toiduainetööstuses oli

75% "jah", 25% "ei"

tekstiil&rõivatööstuses

25% "jah", 75% "ei"

ehitusmaterjalide tööstuses

66% "jah", 33% "ei"

muud 33% "jah", 66% "ei"

Küsitati ka kvaliteedijuhtimise sarja ISO 9000 standardite kasutamise kohta

14. Kas teil on ISO 9000 sertifikaat?

10% vastas "jah", 90% "ei"

15. Kui jah, siis mis ajast?

Üks vastanutest alates aprillist 1997, teine alates 1998

16. Miks taotlesite ISO 9000 sertifikaati?

a. oma initsiatiivil 66%

b. kaubanduspartnerite nõudel 33%

17. Kui palju maksis ISO 9000 sertifitseerimisprotsess?

Kaks vastajat, kes olid saanud sertifikaadi

Üks: ca 1 miljon EEK

Teine: üle 2 miljoni EEK

18. Kas saite rahalist või tehnilist abi ISO 9000 sertifikaadi saamisel?

50% vastas "jah" ja 50% "ei"

19. Kas tunnete, et ISO 9000 sertifikaat oli kasulik müügi suurenemisel? Ekspordil laiendamisel?

100% vastas "jah"

Ülevaate lõpus on toodud ka firmade üldised märkused.

Soovi korral on võimalik materjaliga tutvuda Standardiametis tuba 23

Anne Laimets 49 20 20

KONVERENTS

17-18. NOVEMBER 1998 Nizza

Igaaastase 3 Euroopa standardiorgani-- satsiooni ühise konverentsi eesmärgiks n on kaasata dialoogi kõiki standardimisest huvitatuid - eriti kasutajaid, liite, ja kaubandus-assotsiatsioone, turustajaidid ning poliitikuid.

Konverents koosnes 3 sessioonist.

1 Standardi kasutaja ja toote tarbija kaasamine

Sessiooni juhatas CEN Peasekretär hr Alain Perroy.

CEN, CENELEC ja ETSI esindajad esitasid oma praktilisi kogemusi kasutaja ja tarbija kaasamisel standardimisprotsessi.

Kõneldi standardi koostamisest, et see oleks kasulik tarbijale.

Tagamaks vabatahtliku standardi vastamist turu nõuetele, peab standardi koostaja teadma kasutaja nõudeid.

ETSI-s on moodustatud spetsiaalsed kasutajate töögrupid, tööprogrammide kooskõlastatakse kasutajatega vastavalt

juhendile EG 201 219. Üks valitud aseesimeestest on kasutaja esindaja.

CENELEC-is on kasutaja ehk tootja vastutus seotud ohutusega. Kasutaja järgib vabatahtlikku standardit, sest see tagab vastavuse direktiivis esitatud kohustuslikele nõuetele. Tarbija ei tunne standardit, sest teda huvitab kasutusjuhend.

Huvi pakub ohutuse ja hinna vaherkord.

2 Elektrooniline hääletus standardimises

Sessiooni juhatas ETSI-i Peaassamblee esimees hr Antonio Castillo.

Arvestades vajadust harmoneeritud standardite ja ohutusstandardite järgi ning järjest suurenevat läbivaadatavate ja kasutusel olevate standardite arvu, on väga oluline töötamine elektroonselt. CENELEC on alustanud elektroonselt töötamist.

ETSI töötab praktiliselt juba elektroonselt ja 1999.a ei väljastata ka ringkirju (circular letter) enam paber kandjal. ETSI dokumentide maht, mis on vaja aastas läbi töötada, on ca 5000 lehekülge.

Reet Tarm
Sideamet

EUROOPA TELEKOMMUNIKATSIOONISTANDARDITE INSTITUUDI ETSI

31. PEAASSAMBLEE

19-20. november Nizza

Käesoleval ajal kuulub ETSI-sse

511 täisliiget 35 Euroopa riigist

64 vaatlejaliiget

74 assotsieerunud liiget 15 riigist.

Administratsioonide kategoorias võeti liikmeks Läti Transpordiministeeriumi sideosakond.

ETSI Peaassamblee toimub kaks korda aastas. Sügisel kokkusaamisel aruta-

3 Rahvusliku, regionaalse ja rahvusvahelise standardi tähtsus maailmaturul

Sessiooni juhatas CENELEC-i president hr Robert Denoble.

Põhiküsimus oli kas regionaalsed standardid on vajalikud, kui on olemas rahvusvahelised standardid.

Põhiettekande tegi ETSI peadirektor hr K.H.Rosenbrock.

Regionaalsed standardid väldivad monopolide teket, soodustavad tehnoloogia arengut, tekitavad konkurentsi.

ETSI peadirektor soovitas nimetada ETSI standardeid, mis kannavad tähistust EN (European Standard) Euroopa normiks, põhjendades seda "normi" kasutamise teiste Euroopa standardiorganisatsioonide standardite korral teistes keeltes (nt saksa keeles).

Rahvuslike standardiorganisatsioonide osa suureneb, sest (peaaegu) kõik standardid tuleb üle võtta rahvuslikeks standarditeks vältimaks kaubanduslikke tõkkeid riikide vahel.

Sama arvamust jagasid kõik standardiorganisatsioonide esindajad.

Iga sessioon lõppes ümarlaua vestlusega. Põhilised küsimuste esitajad olid ANSI ja ISO esindajad.

takse aasta jooksul tehtut, uue tööaasta eelarvet ja sellest lähtuvalt liikmemaksu suurust ning järgmisel aastal jätkuvaid ja algavaid projekte.

Põhiettekande tegi ETSI peadirektor hr Karl Heinz Rosenbrock.

Peadirektor märkis, et aasta on olnud ETSI-le edukas.

Elektroonse arvamusküsitluse ja hääletusprotsessi rakendamisega on

oluliselt lühenenud standardite valmimise protsess. Väljaannete arv on hüppeliselt suurenenud ja ületab aasta lõpuks 900 piiri.

Käesoleval ajal on kinnitatud koostöölepingud ETSI - väliste organisatsioonidega.

Näiteks võib tuua lepingud IEEE (Institute of Electrical and Electronic Engineers) ja CENELEC-iga telekommunikatsiooni toodete ohutuse alal.

Sel aastal käivitus CEEC (Central and Eastern European Countries) programm, mille raames toimus 1. juunil ka Tallinnas ETSI seminar.

Alates 1. juulist töötab ETSI Kesk- ja Ida Euroopa riikide koordinaatorina pr Ewa Kapusciarek.

Selle projekti raames on lähiajal sekretariaadi toetusel ilmumas juhend ETSI B15 – standardite ülevõtmine rahvusstandarditeks. Samas on olemas võimalused 10 – 15 spetsialisti töögruppides osalemise finantseerimiseks.

Otsustati luua CEEC institutsioonide ja spetsialistide register ning nimekiri direktiividest ja neid toetavatest standarditest.

Eesti jaoks oli oluline ka rahvusliku hääletuse häälte arvu määramine. Kuigi

Reet Tarm
Sideamet

Sideamet võeti ETSI liikmeks kevadel toimunud Peaassambleel, ei olnud meile veel määratud häälte arvu. Protседuurireeglite järgi saab seda teha vastuvõtmise otsustanud Peaassambleele järgnev Peaassamblee.

Vastavalt eelnevatele läbirääkimistele CENELEC, CEN, TRAC ja Sideametiga tegi peadirektor ettepaneku 2 hääle määramiseks. Ettepanek küideti heaks. Kollektiivse kirjaga CL 1911 teatati kõigile liikmetele vastava muudatuse sisseviimisest protseduurireeglitesse.

ETSI standardite kavandid on kättesaadavad Sideameti koduleheküljel.

Sel Peaassambleel lõppesid esimehe ja aseesimehe volitused.

Uueks esimeheks valiti hr Francisco da Silva, aseesimeesteks hr Pierre-Yves Hebert ja kasutajate esindajana hr Karsten Meinhold (Siemens A.G.).

Kasutusel on uus NSO-de poolt septembris toimunud koosolekul kinnitatud hääletussüsteem. Kuna kolmas kandidaat hr Björn Troili taandas oma kandidatuuri, siis süsteemi ei kasutatud.

EFSD KOOSOLEK MADRIIDIS

29-30. oktoobril toimus Madriidis viieteistkümnes **EFSD** (Euroopa standardite levitamise foorum) üldkoosolek. Seekordseks vastuvõtjaks oli Hispaania Standardiseerimise ja Sertifitseerimise Assotsiatsioon AENOR.

Kokkusaamisel osales 24 delegaati 19-st Euroopa standardiorganisatsioonist ning ISO ja CENELEC Kesksekretariaatide esindajad. CEN liitunud liikmetest olid esindatud Slovakkia, Sloveenia, Ungari, Leedu, Bulgaaria ja Eesti. Sloveenia,

Leedu ja Bulgaaria liitusid organisatsiooniga käesoleval aastal.

Madriidi koosoleku avas EFSD uus esimees pr Claudia Michalski DIN-st, kes valiti esimeheks teisele tööle suundunud pr Arnfredi asemele maikuus toimunud Amsterdami koosolekul.

EFSD esimees tänas kõiki kokkutulnuid koosolekuks tehtud ettevalmistuste eest ning andis edasi puudujate vabandused. Seekordse koosoleku teemad olid järgmised: enimmüüdud standardid ja käsiraamatud, kataloogid, maksulised

infotelefonid, turundusprogrammid, kommertsstruktuurid standardiorganisatsioonides, üleminek arveldustele EURO-des, INES programm, Perinorm, standardite levitamine Internetis, elektroonilised tooted, CEN ja CENELEC standardite levitamine elektroonilisel teel ja 1997 aasta EFSD müügistatistika.

Esimeseks sai sõna AENOR-i turundusdirektor pr Carmen Tapia, kes tutvustas Hispaania standardiorganisatsiooni struktuuri ja tööpõhimõtteid ning tegi osavõtjatele majas väikese ringkäigu.

Osalejate müügi- ja turundusettekannetest selgus, et enamikes standardiorganisatsioonides on müügitulud vähenenud ning tuleb rohkem pöörata tähelepanu uute toodete ning tehnoloogiate turuletoomisele. Paljud kliendid ei rahuldu enam standardite paberversioonidega vaid soovivad standardeid elektroonilisel kujul. Enamike osavõtjate sõnavõttudest selgus, et populaarsemad ja enimmüüdud väljaanded on ISO käsiraamatu "ISO 9000 for Small Businesses" ja BSI väljaande PD 2000 "Managing Year 2000 Conformity" tõlked.

Hr Nicolas Fleury ISO Keskskretariaadi turundusosakonnast andis teada, et kõik alates 01 01 1994 väljaantud ISO standardid on kättesaadavad ISO keskserveris alates novembrist 1998. Varem väljaantud standardid loodetakse kättesaadavaks teha 1999 aasta lõpuks. Serverisse on sisestatud ainult avaldatud standardid. Standardikavandeid levitatakse ka edaspidi paberil. ISO liikmed ja

kirjavahetajaliikmed saavad kopeerida standardeid ISO keskserverist standardiorganisatsiooni serverisse neile antud tunnussõna olemasolul.

DIN ja AFNOR on alustanud mõningate standardite levitamist Internetis. Kuna maksmise küsimused on veel lõplikult lahendamata, siis esialgu on kättesaadavad väikesele kasutajate rühmale mõeldud standardid.

Interneti koduleheküljed on enamikel Euroopa rahvuslikel standardiorganisatsioonidel. Enamasti on seal esitatud üldinfo ning standardite kataloog.

Pr Satu Simula (SFS) sõnavõtust selgus, et peale SFS kataloogi avaldamist Internetis (keskmiselt 100 külastust päevas) on ka kataloogi paberversiooni müük kasvanud üle 30%. Norra standardiorganisatsioon otsustas lõpetada igakuise infobülletääni trükkimise ning edaspidi avaldada informatsiooni ainult koduleheküljel.

Käesoleval aastal on rida Euroopa standardiorganisatsioone üle läinud Print-on-Demand süsteemile ning selle ühendamisele elektroonilise tellimiste süsteemiga. Ainult tellimisel trükkivad standardeid DIN, BSI, CEI, SUTN, ON, DS, SIS, EL0T, UNI.

Pr Holzinger AFNOR-ist tutvustas uut väljaannet ISO 14000 sarja standardite rakendamiseks. See käsiraamat on kirjutatud lihtsas keeles ning annab näpunäiteid keskkonnastandardite kasutamiseks. Selleks, et raamat oleks võimalikult paljudele kättesaadav, levitab AFNOR katseliselt 40% väljaandest raamatukaupluste kaudu.

Enamik standardiorganisatsioone annab momendil katalooge välja nii paberil kui ka CD-il.

Hr Moyes BSI-st arvas, et paber- ja CD-versioonid on möödud etapp ning hiljemalt viie aasta pärast on kõik standardikataloogid avaldatud kodulehekülgedel

Maksudlised infotelefonid on praegu BSI-s, DIN-is, AENOR-is, SFS-is, UTE-s ja AFNOR-is, kuid nende osatähtsus langeb üha suurema Interneti

levikuga. Infotelefoni töötajate hulgas on väga suur kaadri voolavus, sest töö on pingeline ja stressitekitav.

DIN ja SFS raporteerisid, et on valmis uuest aastast arveldama EURO-des. Teiste Euroopa Liidu liikmesriikide standardiorganisatsioonide esindajad olid kahtleval seisukohal ning ennustasid üpris suurt segadust.

Järgmisel aastal saab Perinorm 10 aastaseks ning DIN planeerib korraldada selleks puhuks spetsiaalse turunduskampaania. Perinorm on viimastel aastatel väga palju edasi arenenud ning viimane uuendus on, et on võimalik ühe programmi raames kasutuskeelt valida. Järgmiseks Perinormi arenguetapiks on Interneti versioon, milles saab ka otsinguid salvestada ning siis need elektronpostiga kliendile edasi saata. 1999 aastal ühinevad Perinormiga DS ja UNI.

Maie Jaanits

Standardiameti vanemspetsialist

Hr Moyes BSI-st esitas lühikokkuvõtte INES projekti (Internet Network for European Standardisation) töögrupi tööst. Kuna töö projektiga ei ole veel lõppenud, siis detailsem ettekanne võeti järgmise koosoleku päevakorda.

Lõpetuseks arutati läbi järgmise koosoleku kava, mille olulisemateks punktideks on INES programm, DS-i Interneti külastuste analüüs, AENOR-i ühtne turunduse ja sertifitseerimise andmebaas ning Perinorm.

Koosolek möödus väga tõises ja sõbralikus õhkkonnas ning kõik delegaadid osalesid aktiivselt aruteludes.

Saime kõik AENORI kollektiivi poolt väga sooja vastuvõtu osaliseks ning kogesime ehtsat hispaanialikku külalislahkust.

KVALITEET

SOBITUSTEOORIA

Teataja käesoleva aasta numbris 8/9 tutvustasime kvaliteediluu.

On protsesse, milles teo ja tulemuse vaheline side on selgelt teada ja mis tuleb kvaliteedisüsteemi abil tihedalt omavahel nõ kimpu siduda.

Selle kõrval on kordumatuid, laiemalt mõistetud tegevusi, mida ei saa ega tohigi võtta kui täpseid standardeid. Neid juhitakse kvaliteedikultuuri kaudu ja sellises maailmas valitseb nn sobitusteooria, st kaose- ja kompleksussusteoriatega omavahel sobitamine.

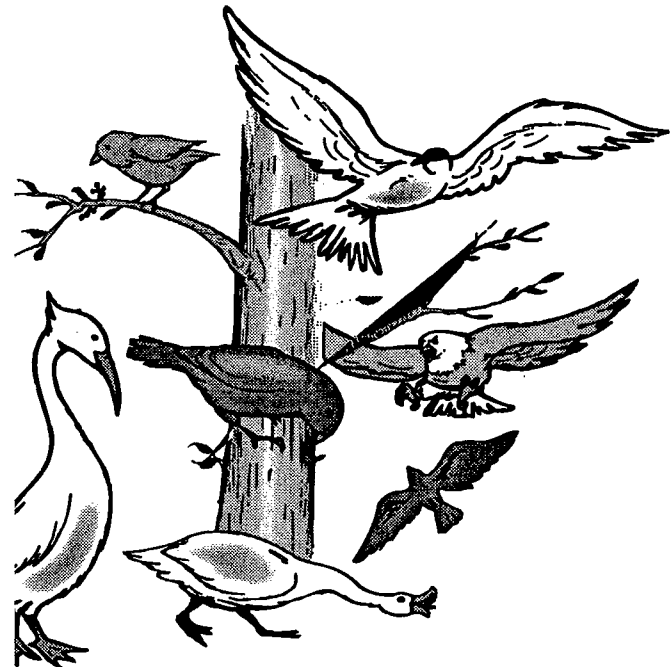
Kvaliteediluu sassis otsa mõistmiseks ei piisa traditsioonilisest mehaanilisest standardiseeritud mõtlemisest. Seda ei saa juhtida ülalt-alla käskudega.

Käsitlevate asjade kompleksuse suurenedes peab kasvama ka mehaanilise juhtimise kompleksus: kui rahvamajanduses on n arv olukordi, peab riiklikus plaanis olema vähemalt $n+1$ olukorda; kui kõikmõeldavaid kliendikohtlemise võimalusi on 300, siis kvaliteedikäsikirjas peab neid olema vähemalt 301. Kuid nii teoorias kui praktikas on sein vastas!

Samuti ei toimi alt-üles juhtimine. See põhineb oletusel, et kui kõik teeksid oma töö ära kohusetundlikult normide järgi ja muudaksid oma positsiooni, siis on üldmulje korras. Reaalses maailmas aga nurjavad osaline optimeerimine ja tundmatud süsteemimõjutused parimadki kavatsused.

Komplekssüsteooria jälgib nähtusi, milles terviku käitumine ei ole otseselt juhitud ega sõltuv osade käitumisest. Teisalt on selle aluseks tähelepanek, et kompleksseina ehk tervikuna tunduvad nähtused on põhjustatud vägagi lihtsaist juhtimispõhimõtetest.

Terviku mõistmisele on kaasa aidanud looduslike, iseenast juhtivate süsteemide jälgimine. Taolised süsteemid esinevad looduses, seetõttu räägitaksegi bioloogilistest organisatsioonimallidest. Nii pakub rikast kujutuspilti linnuparvede uurimine.

Kuldnokad

Olete ju kõik näinud kuldnokaparvede saabumist ja lahkumist. Parv püsib koos, orienteerudes eksimatult üle teetute vahekauguste oma sihtmärgi poole. Ometi pole täheldatud kuldnokkade omavahelisi kokkupõrkeid õhus.

Taolisi kompleksseid operatsioone sooritavad kuldnokad ilma operaatori, juhi, valitsusnõukogu, liikluspolitsei või lennujuhita. Asjaga kursis olevad uurijad on kuldnoka käitumise põhjal avastanud kolm lihtsat seadust:

- Võta suund päikese järgi; kevadel minnakse põhja, sügisel lõunasse;
- Püsi parves, sest kui eraldud parve keskosast liiga kaugele, tuleb kuri kull ja napsab su ära;
- Ära pörka kokku naabriga; kui mõni tuleb liiga lähedale, väldi teda.

Nende kolme seadusega saavutab parv oma eesmärgi ja püsib tervena. Samasuguseid väga lihtsaid juhtimisprintsipi on saanud kasutada mõistus-pärase tegevusega robotites. Nt ei saa kuuejalgset kõndivat robotit panna astuma tsentraalarvuti juhtimise abil; süsteem vajub kokku oma kompleksuse ja aegluse tõttu. Seevastu hajane juhtimine, milles igal jalal on oma lihtne protsessor, toimib paremini. Siingi on eeskujul võetud loomariigist ehk robustsemast konstruktsioonist – prussakast. Sellelgi on igas jalas oma algelised ajud.

Lihtsus

Bioloogilised juhtimismallid õpetavad, et komplitseeritust saab juhtida vaid lihtsuse abil. Sama põhjenduse leiame siis, kui võrdleme turu- ja plaanimajanduse võimet toota jõukust. On ju turumajandus tüüpiline bioloogiline süsteem, mis liigub ilma keskjuhtimiseta. Toodete vahetust juhib hinnamehhanism, mis läkitab tegijaile juhtimissignaale (see kvaliteet läheb kaubaks selle hinnaga, too aga mitte), millele need juba oma kasu huvides reageerivad.

Tsentraliseeritud superprotsessidele ja mehaanilistele kangijõududele rajatud plaanimajandus on kõikjal ebaõnnestunud.

Sobitusteooria elemendid

Bioloogiliste mallide poolt inspireeritud sobitus(parve-)teooria on rakendatav ka organisatsioonide ja ettevõtete juhtimises, kus on tegemist kvaliteedilua sassis raagudega.

Kvaliteedikultuur nõuab teostamiseks nagu kuldnokaparvigi kolme juhtimis-põhimõtet – visiooni, väärtusi ja oskust. Oskus põhineb teadmisel ja selle kohandamisel.

Knowledge management-arutelu on esile tõstnud kaks teabe liiki, need on – täpne, avalikult eksplisiitne teave ja selle vastandina ähmane, vaikne tacit-teave, eesti keeles häma!

Mehaniseerimisprotsessi ohjav kvaliteedisüsteem on kogum mõõtmistele ja tuntud põhjus-tagajärg-suhetele rajanevat teavet. Kunstniku ja klienditeenindusvirtuosi teave on suuremalt jaolt häma. Nende vahele mahub hulk vaheforme, milles konkreetse täpsusteabe ja hinnateabe osad vahetuvad. Vastasel juhul tuleks ju kvaliteedilua asemel rääkida kvaliteediharjast.

Rutiin

Tegevusi, millest umbes pooled on täpsed ja pooled häma, nimetatakse rutiinseiks. Nendes on tulemus üldiselt määratletud, nagu ka mõningad põhitegevused, kuid nende keskmine järjestus, teostusviis ja valik muutub vastavalt olukorrale hämateabe suunamisel.

Rutiin valitseb näiteks õpetamises, samuti projektiäritegevuses ja arsti vastuvõtul. Taotlused on päris selged, teatud protseduurid on standardiseeritud, kuid tervik vormitakse olukorrale vastavalt kaalutlemise teel.

Paul Lillrank

Kvaliteedijuhtimise professor

Soome keelest tõlkinud **Ene Asu-Õunas**

Kvaliteedikultuur ja sobitusteooria peavadki keskenduma just nendele järelekaalumist vajavatele, ebamäärastele olukordadele ja nende kaudsele juhtimisele.

Näiteks on koolituses traditsiooniliselt olemas kaks juba Aristotelese poolt vormitud visiooni: täida kruus või süüta küünal. Esimesel juhul püütakse õpilase peakolusse kallata võimalikult tõhusalt teatud hulk teadmisi, teisel juhul püütakse õhutada omaalgatuslikku, spontaanset uudishimu. Järelemõtlemise situatsioonis mõjutab õpetaja otsuseid see, kumba visiooni ta usub.

Rutiini astmest laiem juhtimisvorm on nn parim käitumine. See on näitlik lugu sellest, kuidas teatud situatsioonis on käitunud. Seda ei saa üldiselt standardiks kokku suruda ega sellisena ka kopeerida, kuna see on toimunud teatud kindlas olukorras, mis ei kordu, või siis kogetud organisatsioonis, millel koopia puudub. Ometi loovad taolised väarikat, väärtuspärast tegevust kujutavad lood kvaliteedikultuuri tõhusamalt kui peokõned ja aastaaruannetesse topitud avaldused.

Kvaliteedi areng ongi just see, et asjad liiguvad sobituse poolt luua varre poole, ja üha enamale asjale luuakse mõistuspärane protseduur.

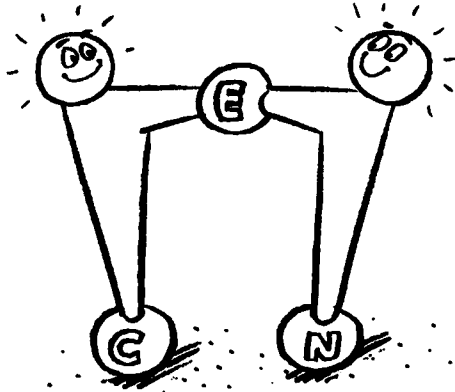
Kvaliteediluaud pühib nõndaviisi üha kaugemale kaosest ja pimedusest.

CEN UUDISED

- Esimesed 2 CEN Seminarikokkulepet CWA (CEN Workshop Agreement) valmis CEN/ISSS on välja andnud 2 esimest uut liiki dokumenti – seminarikokkulepet, seekord pangandusest.

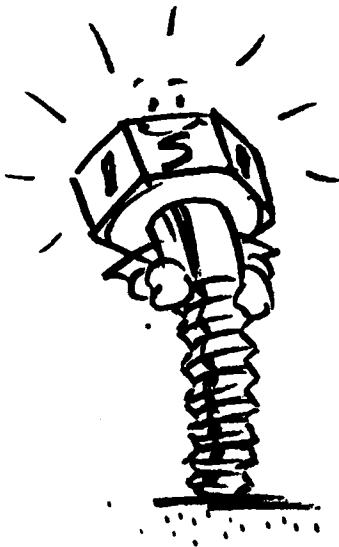
Seminarikokkulepped pakuvad infotehnoloogia kiireid lahendusi ja on praktiliseks kompromissiks standardiorganite autoriteedi ja stabiilsuse ning avatud seminaridel kokkulepitud kiirete protseduuride vahel.

14. veebruaril 1998 asutatud CEN/ISSS (Infoühiskonna Standardisüsteem) raames töötab 14 seminari (workshops) ja mitmete moodustamine on käsil.

- Moodustatud on uus tehniline komitee 333 “Rattad” (Cycles). Sekretariaati peab Itaalia UNI
- Moodustatud on ka uus tehniline komitee 334 “Niisutustehnika”. Sekretariaati peab Prantsusmaa AFNOR

ISO UUDISED

- 14-15.oktoobril toimus Argentiinas ISO/WTO seminar standarditest teeninduses, kusjuures huvi oli koondunud pangandus- ja turismistandarditele. Seminarist võite lugeda ISO koduleheküljelt aadressil <http://www.iso.ch>

- Novembris 1998 kirjutasid ISO ja UNCTAD (The United Nation Conference on Trade and Development) alla vastastikuse mõistmise memorandumi koostööprogrammi arengumaade ja üleminekumajandusega riikide abistamiseks. Kavas on kommenteerida kaupu ja teenuseid puudutavaid standardeid, tehnilisi norme ning dokumente, mis käsitlevad kaubanduse tehnilisi tõkkeid, vastavushindamist ja vastastikuse tunnustamise lepinguid.

WTO

- WTO Kaubanduse tehniliste tõkete komitee vaatlejaliikme staatuse sai IWO (International Vine and Wine Office). IWO on asutatud 1924. a Pariisis ning selle liikmeteks on 45 veini tootvat või tarbivat maad. IWO-l on suur kogemus veini standardite, määratluste ja katsemetodite alal.

DETSEMBRIS SAADUD ISO STANDARDID

TC 6 Paber, papp, puitmass ja tselluloos

ISO 9197:1998 C Paper, board and pulps -- Determination of water-soluble chlorides

TC 12 Suurused, ühikud, sümbolid

ISO 1000/AMD1:1998 XZ Amendment 1 to ISO 1000:1992

TC 20 Õhu- ja kosmosesõidukid

ISO 3209:1998 B Aerospace -- Nuts, anchor, self-locking, floating, two lug, with counterbore, with MJ threads, classifications: 1 100 MPa (at ambient temperature)/235 degrees C, 1 100 MPa (at ambient temperature)/315 degrees C and 1 100 MPa (at ambient temperature)/425 degrees C -- Dimensions

ISO 3221:1998 B Aerospace -- Nuts, anchor, self-locking, fixed, 90 degrees corner, floating, with counterbore, with MJ threads, classifications: 1 100 MPa (at ambient temperature)/235 degrees C, 1 100 MPa (at ambient temperature)/315 degrees C and 1 100 MPa (at ambient temperature)/425 degrees C -- Dimensions

ISO 3222:1998 A Aerospace -- Nuts, anchor, self-locking, fixed, closed corner, reduced series, with counterbore, with MJ threads, classifications: 1 100 MPa (at ambient temperature)/235 degrees C, 1 100 MPa (at ambient temperature)/315 degrees C and 1 100 MPa (at ambient temperature)/425 degrees C -- Dimensions

ISO 3223:1998 B Aerospace -- Nuts, anchor, self-locking, fixed, two lug, with counterbore, with MJ threads, classifications: 1 100 MPa (at ambient temperature)/235 degrees C, 1 100 MPa (at ambient temperature)/315 degrees C and 1 100 MPa (at ambient temperature)/425 degrees C -- Dimensions

ISO 3224:1998 B Aerospace -- Nuts, anchor, self-locking, floating, single lug, with counterbore, with MJ threads, classifications: 1 100 MPa (at ambient temperature)/235 degrees C, 1 100 MPa (at ambient temperature)/315 degrees C and 1 100 MPa (at ambient temperature)/425 degrees C -- Dimensions

ISO 3225:1998 A Aerospace -- Nuts, anchor, self-locking, fixed, two lug, reduced series, with counterbore, with MJ threads, classifications: 1 100 MPa (at ambient temperature)/235 degrees C, 1 100 MPa (at ambient temperature)/315 degrees C and 1 100 MPa (at ambient temperature)/425 degrees C -- Dimensions

ISO 7332:1998 B Aerospace -- Nuts, anchor, self-locking, floating, two lug, reduced series, with counterbore, with MJ threads, classifications: 1 100 MPa (at ambient temperature)/235 degrees C, 1 100 MPa (at ambient temperature)/315 degrees C and 1 100 MPa (at ambient temperature)/425 degrees C -- Dimensions

ISO 9156:1998	A	Aerospace -- Nuts, anchor, self-locking, fixed, 90 degrees corner, reduced series, with counterbore, with MJ threads, classifications: 1 100 MPa (at ambient temperature)/235 degrees C, 1 100 MPa (at ambient temperature)/315 degrees C and 1 100 MPa (at ambient temperature)/425 degrees C -- Dimensions
ISO 9418:1998	F	Aerospace -- Rivets, solid, in aluminium or aluminium alloys -- Procurement specification
ISO/TR 12198:1998	C	Aerospace -- Rivets, solid -- Materials
<u>TC 28 Naftasaadused ja määrdeained</u>		
ISO 1998-1:1998	M	Petroleum industry -- Terminology -- Part 1: Raw materials and products
ISO 1998-2:1998	L	Petroleum industry -- Terminology -- Part 2: Properties and tests
ISO 1998-3:1998	B	Petroleum industry -- Terminology -- Part 3: Exploration and production
ISO 1998-4:1998	G	Petroleum industry -- Terminology -- Part 4: Refining
ISO 1998-5:1998	G	Petroleum industry -- Terminology -- Part 5: Transport, storage, distribution
ISO 1998-7:1998	C	Petroleum industry -- Terminology -- Part 7: Miscellaneous terms
<u>TC 29 Tööriistad</u>		
ISO 5609:1998	C	Boring bars for indexable inserts -- Dimensions
ISO 5610:1998	G	Single-point tool holders for turning and copying, for indexable inserts -- Dimensions
ISO 8405:1998	B	Tools for moulding -- Ejector sleeves with cylindrical head -- Basic series for general purposes
ISO 8693:1998	C	Tools for moulding -- Flat ejector pins
<u>TC 34 Põllumajanduslikud toiduained</u>		
ISO 6498:1998	D	Animal feeding stuffs -- Preparation of test samples
ISO 14501:1998	E	Milk and milk powder -- Determination of aflatoxin M1 content -- Clean-up by immunoaffinity chromatography and determination by high-performance liquid chromatography
<u>TC 38 Tekstiil</u>		
ISO 105-B06:1998	H	Textiles -- Tests for colour fastness and ageing to artificial light at high temperatures: Xenon arc fading lamp test
ISO 10965:1998	B	Textile floor coverings -- Determination of electrical resistance
ISO/TR 12960:1998	C	Geotextiles and geotextile-related products -- Screening test method for determining the resistance to liquids
<u>TC 42 Fotograafia</u>		
ISO 1012:1998	D	Photography -- Films in sheets and rolls for general use - - Dimensions
ISO 14548:1998	B	Photography -- Dimensions of glass plates
<u>TC 43 Akustika</u>		
ISO 2603:1998	G	Booths for simultaneous interpretation -- General characteristics and equipment
ISO 4043:1998	D	Mobile booths for simultaneous interpretation -- General characteristics and equipment

ISO 6393:1998	F	Acoustics -- Measurement of exterior noise emitted by earth-moving machinery -- Stationary test conditions
ISO 6394:1998	E	Acoustics -- Measurement at the operator's position of noise emitted by earth-moving machinery -- Stationary test conditions
ISO 10534-2:1998	N	Acoustics -- Determination of sound absorption coefficient and impedance in impedance tubes -- Part 2: Transfer-function method
<u>TC 44 Keevitus ja jootmine</u>		
ISO 9956-1/AMD1:1998	XZ	Amendment 1 to ISO 9956-1:1995
ISO 9956-2/AMD1:1998	XZ	Amendment 1 to ISO 9956-2:1995
ISO 9956-3/AMD1:1998	XZ	Amendment 1 to ISO 9956-3:1995
ISO 9956-4/AMD1:1998	XZ	Amendment 1 to ISO 9956-4:1995
<u>TC 45 Kautšuk ja kummitooted</u>		
ISO 5794-2:1998	C	Rubber compounding ingredients -- Silica, precipitated, hydrated -- Part 2: Evaluation procedures in styrene-butadiene rubber
<u>TC 46 Info ja dokumentatsioon</u>		
ISO 3297:1998	D	Information and documentation -- International standard serial number (ISSN)
<u>TC 54 Eeterlikud õlid</u>		
ISO 280:1998	B	Essential oils -- Determination of refractive index
ISO 592:1998	B	Essential oils -- Determination of optical rotation
<u>TC 61 Plastid</u>		
ISO 8257-1:1998	C	Plastics -- Poly(methyl methacrylate) (PMMA) moulding and extrusion materials -- Part 1: Designation system and basis for specifications
ISO 9988-1:1998	C	Plastics -- Polyoxymethylene (POM) moulding and extrusion materials -- Part 1: Designation system and basis for specifications
ISO 10093:1998	L	Plastics -- Fire tests -- Standard ignition sources
ISO 10350-1:1998	E	Plastics -- Acquisition and presentation of comparable single-point data -- Part 1: Moulding materials
ISO 10724-1:1998	G	Plastics -- Injection moulding of test specimens of thermosetting powder moulding compounds (PMCs) -- Part 1: General principles and moulding of multipurpose test specimens
ISO 10724-2:1998	E	Plastics -- Injection moulding of test specimens of thermosetting powder moulding compounds (PMCs) -- Part 2: Small plates
ISO 11542-2:1998	G	Plastics -- Ultra-high-molecular-weight polyethylene (PE-UHMW) moulding and extrusion materials -- Part 2: Preparation of test specimens and determination of properties
ISO 13002:1998	C	Carbon fibre -- Designation system for filament yarns
<u>TC 114 Kellad</u>		
ISO 3160-1:1998	B	Watch-cases and accessories -- Gold alloy coverings -- Part 1: General requirements
ISO 3765:1998	B	Timekeeping instruments -- Wristwatches -- Dimensions of bracelet-to-case fastening elements

<u>TC 130 Polügraafia</u> ISO 12645:1998	E	Graphic technology -- Process control -- Certified reference material for opaque area calibration of transmission densitometers
<u>C 131 Hüdraulikasüsteemid</u> ISO 2943:1998	C	Hydraulic fluid power -- Filter elements -- Verification of material compatibility with fluids
<u>TC 147 Vee kvaliteet</u> ISO 7899-1:1998	K	Water quality -- Detection and enumeration of intestinal enterococci in surface and waste water -- Part 1: Miniaturized method (Most Probable Number) by inoculation in liquid medium
ISO 9308-3:1998	K	Water quality -- Detection and enumeration of Escherichia coli and coliform bacteria in surface and waste water -- Part 3: Miniaturized method (Most Probable Number) by inoculation in liquid medium
<u>TC 150 Kirurgilised implantaadid</u> ISO 12891-1:1998	L	Retrieval and analysis of surgical implants -- Part 1: Retrieval and handling
<u>TC 190 Mulla omadused</u> ISO 11074-2:1998	L	Soil quality -- Vocabulary -- Part 2: Terms and definitions relating to sampling
<u>TC 194 Meditsiiniliste vahendite bioloogiline hinnang</u> ISO 10993-13:1998	E	Biological evaluation of medical devices -- Part 13: Identification and quantification of degradation products from polymeric medical devices
<u>TC 213 Toote spetsifitseerimine ja kontrollimine mõõtmete ning geomeetria alusel</u> ISO 14253-1:1998	G	Geometrical Product Specifications (GPS) -- Inspection by measurement of workpieces and measuring equipment -- Part 1: Decision rules for proving conformance or non-conformance with specifications
<u>CEN/CENELEC</u> ISO 17020:1998	F	General criteria for the operation of various types of bodies performing inspection
<u>ITC 1 Infotehnoloogia</u> ISO/IEC 10026-5:1998	E	Information technology -- Open Systems Interconnection -- Distributed Transaction Processing -- Part 5: Application context proforma and guidelines when using OSI TP
ISO/IEC 10646-1/AMD19:1998	XZ	Amendment 19 to ISO/IEC 10646-1:1993: Runic
ISO/IEC 10646-1/AMD20:1998	XZ	Amendment 20 to ISO/IEC 10646-1:1993: Ogham
ISO/IEC 15026:1998	F	Information technology -- System and software integrity levels
ISO/IEC 15771:1998	J	Information technology -- Telecommunications and information exchange between systems -- Private Integrated Services Network -- Specification, functional model and information flows -- Common information additional network feature
ISO/IEC 15772:1998	N	Information technology -- Telecommunications and information exchange between systems -- Private Integrated Services Network -- Inter-exchange signalling protocol -- Common information additional network feature
ISO/IEC 2382-8:1998	R	Information technology -- Vocabulary -- Part 8: Security

ISO/IEC 8859-14:1998	E	Information technology -- 8-bit single-byte coded graphic character sets -- Part 14: Latin alphabet No. 8 (Celtic)
ISO/IEC 9646 3:1998	XI ^F	Information technology -- Open Systems Interconnection -- Conformance testing methodology and framework -- Part 3: The Tree and Tabular Combined Notation (ITCN)
ISO/IEC ISP 15125-4:1998	R	Information technology -- International Standardized Profiles ADYnn -- OSI Directory -- Part 4: ADY22 -- DSA support of Distributed Operations
ISO/IEC ISP 15125-7:1998	T	Information technology -- International Standardized Profiles ADYnn -- OSI Directory -- Part 7: ADY43 -- DSA to DSA Authentication
ISO/IEC TR 12182:1998	G	Information technology -- Categorization of software
ISO/IEC TR 15846:1998	J	Information technology -- Software life cycle processes -- Configuration Management

KEHTETU

ISO/IEC 9646-3:1992
ISO 2382-8:1986
ISO/R 1501:1970
ISO 9197-1:1989
ISO 9197-2:1990
ISO/R 773:1969
ISO/R 774:1969
ISO/R 775:1969
ISO 3209:1989
ISO 3221:1989
ISO 3222:1989
ISO 3223:1989
ISO 3224:1985
ISO 3225:1985
ISO 7332:1983
ISO 9156:1989
ISO 5609:1995
ISO 5610:1995
ISO 8405:1986
ISO 8693:1987
ISO 6498:1983
ISO/TR 3172:1974
ISO 105-B06:1992
ISO/R 369:1964
ISO 1012:1991
ISO 6393:1985
ISO 6394:1985
ISO 2603:1983
ISO 4043:1981
ISO 5794-2:1982
ISO 3297:1986
ISO 280:1976

ASENDUS

ISO/IEC 9646-3:1998
ISO/IEC 2382-8:1998

ISO 9197:1998
ISO 9197:1998

ISO 3209:1998
ISO 3221:1998
ISO 3222:1998
ISO 3223:1998
ISO 3224:1998
ISO 3225:1998
ISO 7332:1998
ISO 9156:1998
ISO 5609:1998
ISO 5610:1998
ISO 8405:1998
ISO 8693:1998
ISO 6498:1998

ISO 105-B06:1998

ISO 1012:1998
ISO 6393:1998
ISO 6394:1998
ISO 2603:1998
ISO 4043:1998
ISO 5794-2:1998
ISO 3297:1998
ISO 280:1998

TEHNILINE KOMITEE

JTC 1
JTC 1
TC 1
TC 6
TC 6
TC 14
TC 14
TC 14
TC 20
TC 20
TC 20
TC 20
TC 20
TC 20
TC 20
TC 20
TC 20
TC 29
TC 29
TC 29
TC 29
TC 29
TC 34
TC 35
TC 38
TC 39
TC 42
TC 43
TC 43
TC 43
TC 43
TC 45
TC 46
TC 54

ISO 592:1981	ISO 592:1998	TC 54
ISO 8257-1:1987	ISO 8257-1:1998	TC 61
ISO 9988-1:1991	ISO 9988-1:1998	TC 61
ISO 10093:1994	ISO 10093:1998	TC 61
ISO 10350:1993	ISO 10350-1:1998	TC 61
ISO 10724:1994	ISO 10724-1:1998	TC 61
	ISO 10724-2:1998	
ISO 3160-1:1995	ISO 3160-1:1998	TC 114
ISO 3765:1976	ISO 3765:1998	TC 114
ISO 2943:1974	ISO 2943:1998	TC 131
ISO 7899-1:1984	ISO 7899-1:1998	TC 147
ISO/IEC Guide 39:1988	ISO 17020:1998	
ISO/IEC Guide 57:1991	ISO 17020:1998	

DETSEMBRIS SAADUD CEN STANDARDID JA KAVANDID HÄÄLETAMISEKS

TC 12 Merelasuvate nafta- ja loodusliku gaasi tootmisettevõtete materjalid, seadmed ja ehitised

prEN ISO 10441:1998	TL	Petroleum and natural gas industries -- Flexible couplings for mechanical power transmission -- Special purpose applications (ISO/FDIS 10441:1998)
---------------------	----	--

TC 38 Puidu ja puitmaterjali vastupidavus

EN 12490:1998	15	Durability of wood and wood-based products -- Preservative-treated solid wood -- Determination of the penetration and retention of creosote in treated wood
---------------	----	---

TC 55 Stomatoloogia

EN ISO 1564:1998	TL	Dental aqueous impression materials based on agar (ISO 1564:1995)
EN ISO 3823-1:1998	TL	Dental rotary instruments -- Burs -- Part 1: Steel and carbide burs
EN ISO 7885:1998	TL	Sterile, single-use dental injection needles (ISO 7885:1996)
EN ISO 9694:1998	TL	Dental phosphate-bonded casting investments (ISO 9694:1996)
EN ISO 11246:1998	TL	Dental ethyl silicate bonded casting investments (ISO 11246:1996)

TC 58 Gaasipõletite ohutus- ja kontrollseadmed

EN 1854:1997/A1:1998	3	Pressure sensing devices for gas burners and gas burning appliances
----------------------	---	---

TC 79 Respiraatorid jm. hingamiskaitsevahendid

EN 144-2:1998	12	Respiratory protective devices -- Gas cylinder valves -- Part 2: Outlet connections
---------------	----	---

TC 126 Ehitusakustika

prEN ISO 3822-1:1998	26	Acoustics -- Laboratory tests on noise emission from appliances and equipment used in water supply installations -- Part 1: Method of measurement (ISO/FDIS 3822-1:1998)
----------------------	----	--

TC 132 Alumiinium ja alumiiniumisulamid

EN 12373-2:1998	8	Aluminium and aluminium alloys -- Anodizing -- Part 2: Determination of mass per unit area (surface density) of anodic oxidation coatings -- Gravimetric method
EN 12373-3:1998	8	Aluminium and aluminium alloys -- Anodizing -- Part 3: Determination of thickness of anodic oxidation coatings -- Non-destructive measurement by split-beam microscope
EN 12373-6:1998	8	Aluminium and aluminium alloys -- Anodizing -- Part 6: Assessment of quality of sealed anodic oxidation coatings by measurement of the loss of mass after immersion in phosphoric acid/chromic acid solution without prior acid treatment
EN 12373-7:1998	7	Aluminium and aluminium alloys -- Anodizing -- Part 7: Assessment of quality of sealed anodic oxidation coatings by measurement of the loss of mass after immersion in phosphoric acid/chromic acid solution with prior acid treatment
EN 12373-8:1998	8	Aluminium and aluminium alloys -- Anodizing -- Part 8: Determination of the comparative fastness to ultra-violet light and heat of coloured anodic oxidation coatings
EN 12373-9:1998	16	Aluminium and aluminium alloys -- Anodizing -- Part 9: Measurement of wear resistance and wear index of anodic oxidation coatings using an abrasive wheel wear test apparatus
EN 12373-10:1998	17	Aluminium and aluminium alloys -- Anodizing -- Part 10: Measurement of mean specific abrasion resistance of anodic oxidation coatings using an abrasive jet test apparatus

TC 133 Vask ja vasesulamid

EN 1971:1998	7	Copper and copper alloys -- Eddy current test for tubes
EN 1982:1998	47	Copper and copper alloys -- Ingots and castings
CR 13388:1998	43	Copper and copper alloys -- Compendium of compositions and products

TC 138 Mittepurustav (säilitav) katsetamine

EN 583-1:1998	17	Non-destructive testing -- Ultrasonic examination -- Part 1: General principles
---------------	----	---

TC 139 Värvid ja lakid

prEN ISO 4618-2:1998	21	Paints and varnishes -- Terms and definitions for coating materials -- Part 2: Special terms relating to paint characteristics and properties (ISO/FDIS 4618-2:1998)
prEN ISO 4618-3:1998	20	Paints and varnishes -- Terms and definitions for coating materials -- Part 3: Surface preparation and methods of application (ISO/FDIS 4618-3:1998)

TC 155 Plasttorustikud ja -kanalisatsioonisüsteemid

EN 1450:1996/A1:1998	3	Plastics piping systems -- Glass-reinforced thermosetting plastics (GRP) components -- Test methods to prove the design of bolted flange joints
----------------------	---	---

TC 162 Kaitseriietus, sh. käekaitsevahendid ja päästevestid

EN 465:1995/A1:1998	3	Protective clothing -- Protection against liquid chemicals -- Performance requirements for chemical protective clothing with spray-tight connections between different parts of the clothing (Type 4 Equipment)
---------------------	---	---

EN 466:1995/A1:1998	3	Protective clothing – Protection against liquid chemicals -- Performance requirements for chemical protective clothing with liquid-tight connections between different parts of the clothing (Type 3 Equipment)
EN 467:1995/A1:1998	3	Protective clothing – Protection against liquid chemicals -- Performance requirements for garments providing protection to parts of the body
prEN ISO 14460:1998	TL	Protective clothing for automobile drivers -- Protection against heat and flame -- Performance requirements and test methods (ISO/FDIS 14460:1998)
<u>TC 175 Ümarpuit ja saepuit</u>		
EN 1313-2:1998	6	Round and sawn timber -- Permitted deviations and preferred sizes -- Part 2: Hardwood sawn timber
<u>TC 181 Eriseadmed veeldatud naftagaasi kasutamiseks</u>		
EN 732:1998	50	Specifications for dedicated liquefied petroleum gas appliances – Absorption refrigerators
<u>TC 184 Tööstuskeraamika</u>		
ENV 13233:1998	16	Advanced technical ceramics -- Ceramic composites -- Notations and symbols
<u>TC 198 Trüki- ja paberimasinad. Ohutus</u>		
prEN 1034-1:1998	29	Safety of machinery -- Safety and requirements for the design and construction of paper making and finishing machines -- Part 1: Common requirements
<u>TC 230 Veeanalüüs</u>		
EN ISO 7899-1:1998	TL	Water quality – Detection and enumeration of intestinal enterococci in surface and waste water -- Part 1: Miniaturized method (Most Probable Number) by inoculation in liquid medium (ISO 7899-1:1998)
EN ISO 9308-3:1998	TL	Water quality – Detection and enumeration of Escherichia coli and coliform bacteria in surface and waste water -- Part 3: Miniaturized method (Most Probable Number) by inoculation in liquid medium (ISO 9308-3:1998)
<u>TC 249 Plastid</u>		
EN 12654-1:1998	7	Textile glass -- Yarns -- Part 1: Designation
EN 12654-2:1998	11	Textile glass -- Yarns -- Part 2: Methods of test and general specifications
EN 12654-3:1998	9	Textile glass -- Yarns -- Part 3: General requirements for general applications
EN ISO 10093:1998	TL	Plastics -- Fire tests -- Standard ignition sources (ISO 10093:1998)
EN ISO 11542-2:1998	TL	Plastics -- Ultra-high-molecular-weight polyethylene (PE-UHMW) moulding and extrusion materials -- Part 2: Preparation of test specimens and determination of properties (ISO 11542-2:1998)
prEN 13003-2:1998	12	Para-aramid fibre filament yarns -- Part 2: Methods of test and general specifications
<u>TC 287 Geograafiainfo</u>		
CR 13436:1998	19	Geographic information -- Vocabulary
<u>TC 290 Toote spetsifitseerimine ja kontrollimine geometria alusel</u>		
EN ISO 14253-1:1998	TL	Geometrical Product Specifications (GPS) -- Inspection by measurement of workpieces and measuring equipment -- Part 1: Decision rules for proving conformance or non-conformance with specifications (ISO 14253-1:1998)

TC 293 Kehapuuetega inimeste tehnilised abivahendid

prEN ISO 11199-2:1998 TL Walking aids manipulated using both arms – Requirements and test methods -- Part 2: Rollators (ISO/FDIS 11199-2:1998)

TC 306 Plii ja pliisulamid

prEN 12588:1998 11 Lead and lead alloys -- Rolled lead sheet for building purposes

ECISS/TC 23 Termotöödeldavad terased, terasesulamid ja automaaditerased. Omadused

prEN 10095:1998 34 Heat resisting steels and nickel alloys

ECISS/TC 28 Survetöödeldav teras

EN 10222-3:1998 8 Steel forgings for pressure purposes -- Part 3: Nickel steels with specified low temperature properties

EN 10222-4:1998 8 Steel forgings for pressure purposes -- Part 4: Weldable fine grain steels with high proof strength

prEN 10228-1:1998 13 Non-destructive testing of steel forgings -- Part 1: Magnetic particle inspection

CS SUBSECTOR H99

CR 1749:1998 21 European scheme for the classification of gas appliances according to the method of evacuation of the products of combustion (types)

**ARVAMUSKÜSITLUSEKS SAADUD
EUROOPA STANDARDITE KAVANDID 11/98 ja 12/98**

Standardiamet on saanud avalikuks arvamusküsitluseks Euroopa standardite kavandid, mille kohta on võimalik saata sisulisi ja toimetuslikke märkusi. Kavandeid saab osta Standardiametist. Arvamused ja märkused palume edastada Standardiametile kuni 01.03.99.

NB! Tehnilised komiteed ja koostööpartnerid, teile on standardimisalaga ühtivad kavandid tasuta kättesaadavad Standardiametis (tuba 26).

TC 10 Sõidu-, kauba- ja teenindusliftid

prEN 81-5 Safety rules for the construction and installation of lifts and service lifts – Part 5: Screw lifts

TC 12 Merelasuvate nafta- ja loodusliku gaasi tootmisettevõtete materjalid, seadmed ja ehitised

prEN ISO 13709 Centrifugal pumps for petroleum, heavy-duty chemical and gas services

prEN ISO 15463 Petroleum and natural gas industries – Field inspection of new casing, tubing and plain end drill pipe (ISO/DIS 15463:1998)

TC 19 Naftasaadused, määrdeained ja kõrvalsaadused

prEN 13398 Bitumen and bituminous binders – Determination of the elastic recovery of modified bitumen

prEN 13399 Bitumen and bituminous binders – Determination of storage stability of modified bitumen

TC 23 Transporditavad gaasiballoonid

prEN ISO 10692-2 Gas cylinders – Gas cylinder valve connections for use in microelectronic industry – Part 2: Specification and type testing for valve to cylinder connections (ISO/DIS 10692-2:1998)

prEN 13365 Transportable gas cylinder – Cylinder bundles for permanent and liquefied gases (excluding acetylene) – Inspection at the time of filling

prEN 13385 Transportable gas cylinders – Battery vehicles for permanent and liquefied gases (excluding acetylene) – Inspection at the time of filling

TC 51 Tsement ja ehitusliibi – TK 2

- prEN 459-1 Building lime – Part 1: Definitions, specifications and conformity criteria
- prEN 459-2 Building lime – Part 2: Test methods
- prEN 459-3 Building lime – Part 3: Conformity evaluation

TC 53 Ajutiste tööde vahendid

- prEN 13374 Temporary edge protection systems – Product specification, test methods
- prEN 13377 Prefabricated timber formwork beams – Requirements, classification and assessment

TC 54 Leekkuumutuseta surveanumad

- prEN 763-2 Pressure equipment – Part 2: Quantities, symbols and units
- prEN 764-3 Pressure equipment – Part 3: Definition and parties involved

TC 55 Stomatoloogia

- prEN ISO 3823-2 review Dental rotary instruments – Burs – Part 2: Steel and carbide finishing burs (ISO/DIS 3823-2:1998)
- prEN ISO 4823 review Dentistry – Elastomeric impression materials (ISO/DIS 4823:1998)

TC 69 Tööstuslikud torustikuarmatuurid

- prEN 13397 Industrial valves – Diaphragm valves made of metallic materials

TC 85 Silmakaitsevahendid

- prEN 174 Personal eye protection – Ski goggles for downhill skiing

TC 89 Hoonete ja nende soojuspidavus

- prEN 12412-4 Thermal performance of windows, doors and shutters – Determination of thermal transmittance by hot box method – Part 4: roller shutters boxes
- prEN 13363-1 Solar protection devices combined with glazing – Calculation of solar and light transmittance – Part 1: Simplified method
- prEN ISO 1077-2 Thermal performance of windows, doors and shutters – Calculation of thermal transmittance – Part 2: Numerical method for frames (ISO/DIS 1077-2:1998)

TC 99 Seinakatted

- prEN 235 Wallcoverings – Vocabulary and symbols

TC 104 Betoon (kasutusomadused, tootmine, paigaldamine ja vastavuskriteeriumid) – TK 7

- EN 934-2 prA1 Admixtures for concrete, mortar and grout – Part 2: Concrete admixtures – Definitions and requirements
- prEN 934-5 Admixtures for concrete, mortar and grout – Part 5: Admixtures for sprayed concrete – Definitions, specifications and conformity criteria
- prEN 13395-1 Products and systems for the protection and repair of concrete structures – Test methods – Determination of Workability – Part 1: Test for Flow of Thixotropic Mortars
- prEN 13396 Products and systems for the protection and repair of concrete structures – Test methods – Measurement of Chloride Ion Ingress
- prEN 13412 Products and systems for the protection and repair of concrete structures – Test methods – Determination of elastic modulus in compression

TC 109 Gaasikütusel töötavad keskküttekatlad

- EN 303-3 prA1 Heating boilers – Part 3: Gas-fired central heating boilers – Assembly comprising a boiler body and a forced draught burner

TC 122 Ergonoomia

- prEN 1005-1 Safety of machinery – Human physical performance – Part 1: Terms and definitions
- prEN 1005-2 Safety of machinery – Human physical performance – Part 2: Manual handling of machinery and component parts of machinery
- prEN 1005-4 Safety of machinery – Human physical performance – Part 4: Evaluation of working postures in relation to machinery

TC 133 Vask ja vasesulamid

- prEN 13347 Copper and copper alloys – Rod and wire for welding and braze welding
- prEN 13348 Copper and copper alloys – Seamless, round copper tubes for medical gases
- prEN 13349 Copper and copper alloys – Pre-insulated copper tubes with solid covering

TC 134 Elast- ja tekstiilpõrandakatted

- prEN 13413 Resilient floor coverings – Polyvinylchloride floor coverings on mineral fibre backing - Specification

TC 139 Värvid ja lakid

- prEN 927-2 Paints and varnishes – Coating materials and coating systems for exterior wood – Part 2: Performance specification
- prEN 13438 Powder organic coatings for galvanized steel products for construction purpose

TC 140 In vitro diagnoosimissüsteemid

- Information supplied by the manufacturer with in vitro diagnostic reagents for professional use
- prEN 591 Use manuals for in vitro diagnostic instruments for professional use

TC 144 Põllu- ja metsatöotraktorid jm masinad – EPMI

- prEN 13406 Slurry tankers – Specification for environmental preservation – Requirements and test methods

TC 153 Toiduseadmed. Ohutus- ja hügieeninõuded

- prEN 13378 Pasta processing plants – Pasta presses – Safety and hygiene requirements
- prEN 13379 Pasta processing plants – Spreader, stripping and cutting machine, stick return conveyor, stick magazine – Safety and hygiene requirements
- prEN 13389 Food processing machinery – Mixers with horizontal shafts – Safety and hygiene requirements
- prEN 13390 Food processing machinery – Pie and tart machines – Safety and hygiene requirements

TC 154 Täitematerjalid

- prEN 1367-3 Tests for thermal and weathering properties of aggregates – Part 3: Boiling test for “Sonnenbrand basalt” and disintegration of steel slag
- prEN 13383-1 Armourstone – Part 1: Specification
- prEN 13383-2 Armourstone – Part 2: Test methods

TC 155 Plasttorustikud ja –kanalisatsioonisüsteemid

- prEN 852-1 Plastics piping systems for the transport of water intended for human consumption – Migration assessment – Part 1: Determination of migration values of plastics pipes and fittings and their joints

TC 156 Hoonete ventilatsioon

- prEN 13403 Ventilation for buildings – Non-metallic ducts – Ductwork made from insulation ductboards

TC 162 Kaitseriietus, sh käekaitsevahendid ja päästevestid

- prEN 469 Protective clothing for firefighters – Laboratory test methods and performance requirements for protective clothing for firefighting

TC 163 Sanitaarseadmed

- prEN 13407 Wall-hung – Functional requirements and test methods

TC 164 Veevarustus

- prEN 248 Sanitary tapware – General specification for electrodeposited coatings of Ni-Cr
- prEN 13433 Disconnecter direct actuated family G type A – Characteristics and tests
- prEN 13434 Disconnecters hydraulic actuated family G type B – Characteristics and tests

TC 166 Korstnad

prEN 13384-1 Chimneys – Thermal and fluid dynamic calculation methods – Part 1: Chimneys serving one appliance

TC 168 Ketid, köied, trossid, võrgud, tropid ja abivahendid. Ohutus

prEN 818-7 Short link chain for lifting purposes – Safety – Part 7: Fine tolerance chain for hoists, Grade T (Types T, DAT and DI)

prEN 1677-3 Components for slings – Safety – Part 3: Forged steel self-locking hooks – Grade 8

prEN 1677-5 Components for slings – Safety – Part 5: Forged steel lifting hooks with latch – Grade 4

prEN 1677-6 Components for slings – Safety – Part 6: Links – Grade 4

prEN 13411-1 Terminations for steel wire ropes – Safety – Part 1: General purpose steel thimbles

prEN 13411-2 Terminations for steel wire ropes – Safety – Part 2: Spliced eyes

prEN 13411-4 Terminations for steel wire ropes – Safety – Part 4: Metal and resin socketing

prEN 13411-5 Terminations for steel wire ropes – Safety – Part 5: Wire rope grips for eyes

prEN 13411-6 Terminations for steel wire ropes – Safety – Part 6: Asymmetric wedge socket clevis

prEN 13414-1 Steel wire rope slings – Safety – Part 1: Wire rope slings

prEN 13414-3 Steel wire rope slings – Safety – Part 3: Grommets and cable-laid slings

TC 170 Oftalmoloogiline optika

prEN ISO 8612 Ophthalmic instruments – Tonometers (ISO/DIS 8612:1998)

prEN ISO 8980-4 Ophthalmic optics – Uncut finished spectacle lenses – Part 4: Specifications and test methods for anti-reflection coatings (ISO/DIS 8980-4:1998)

prEN ISO 11978 Optics and optical instruments – Contact lenses and contact lens care products – Information supplied by the manufacturer (ISO/DIS 11978:1998)

prEN ISO 14730 Ophthalmic optics – Contact lens care products – Antimicrobial preservative efficacy testing and guidance on determining discard dating (ISO/DIS 14730:1998)

TC 180 Tööstuslijud gaasikütusel töötavad kiirgurid

prEN 13410 Gas-fired overhead radiant heaters – Ventilation requirements for non domestic premises

TC 184 Tööstuskeraamika

prEN 658-3 Advanced technical ceramics – Mechanical properties of ceramic composites at room temperature – Determination of flexural strength

TC 197 Pumbad

prEN 13386 Liquid pumps – Submersible pumps and pump units – Particular safety requirements

TC 205 Mitteaktiivsed meditsiinilised seadmed

prEN 1615 Enteral feeding catheters and enteral giving sets for single use

prEN ISO 11608-1 Pen-injectors for medical use – Part 1: Requirements and test methods (ISO/DIS 11608-1:1998)

prEN ISO 11608-2 Pen-injectors for medical use – Part 2: Needles – Requirements and test methods (ISO/DIS 11608-2:1998)

prEN ISO 11608-3 Pen-injectors for medical use – Part 3: Finished cartridges – Requirements and test methods (ISO/DIS 11608-3:1998)

TC 206 Meditsiini- ja stomatoloogiamaterjalide ning vahendite biosobivus

prEN ISO 10993-15 Biological evaluation of medical devices – Part 15: Identification and quantification of degradation products from metals and alloys (ISO/DIS 10993-15:1998)

TC 215 Hingamis- ja anesteesiaaparatuur

prEN ISO 17510 Sleep apnoea therapy devices (ISO/DIS 17510:1998)

TC 227 Teekattematerjal

prEN 12697-2 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 2: particle size distribution

prEN 13036-3 Surface characteristics – Test methods – Part 3: Measurement of pavement surface horizontal drainability

TC 229 Monteeritavad betoontooted

prEN 13369 Common rules for precast concrete products

TC 230 Veeanalüüs

prEN ISO 7899-2 Water quality – Detection and enumeration of intestinal enterococci – Part 2: Membrane filtration method (ISO/DIS 7899-2:1998)

TC 246 Looduskivid

prEN 13364 Natural stones test methods – Determination of the breaking load at dowel hole

prEN 13373 Natural stone test methods – Determination of geometric characteristics on units

TC 247 Ehitiste mehaaniliste süsteemide juhtimine – TK 4

prEN 12098-2 Controls for heating systems – Part 2: Optimum start-stop control equipment for hot water heating systems

TC 248 Tekstiil ja tekstiilitooted

prEN 13392 Textiles – Monofilaments – Determination of linear density

TC 249 Plastid

prEN ISO 15014 Extruded sheets of polyvinylidene fluoride (PVDF) – Requirements and test methods (ISO/DIS 15014:1998)

prEN 15527 Compression moulded sheets of polyethylene (PE-UHMW, PE-HMV, PE-HD) – Requirements and test methods (ISO/DIS 15527:1998)

TC 250 Eurokoodid ehituses

prEN 13391 Mechanical tests and requirements for post-tensioning systems

TC 254 Vettpidav lehtmaterjal

prEN 13375 Flexible sheets for waterproofing – Waterproofing systems for concrete bridge decks and other surfaces trafficable by vehicles – Rules for sampling and preparing test specimens

TC 256 Rööbastee kasutusviisid

prEN 13129-2 Railway applications – Air conditioning for main line rolling stock – Part 2: Type tests

TC 260 Väetised ja lubi

prEN 13368-2 Fertilizers – Determination of chelating agents in fertilizers by ion chromatography – Part 2: EDDHA and EDDHMA

TC 261 Pakendamine

prEN 13382-1 Flat pallets for materials handling – Part 1: Principal dimensions

prEN 13427 Packaging and the environment – Requirements for the use of European standards in the field of packaging and packaging waste

prEN 13428 Packaging – Prevention by source reduction

prEN 13429 Packaging – Reuse

prEN 13430 Packaging – Requirements for packaging recoverable by material recycling

prEN 13431 Packaging – Requirements for packaging recoverable in the form of energy recovery, including specification of minimum interior calorific value

prEN 13432 Requirements for packaging recoverable through composting and biodegradation – Test scheme and evaluation criteria for the final acceptance of packaging

TC 262 Metallide korrosioontõrje

prEN ISO 3497 Metallic coatings – Measurement of coating thickness – X-ray spectrometric methods (ISO/DIS 3497:1998)

prEN ISO 3543 Metallic and non-metallic coatings – Measurement of thickness – Beta backscatter method (ISO/DIS 3543:1998)

TC 263 Raha, väärisesemete ja andmehahendite turvaline hoiustamine

prEN 1143-2 Secure storage units – Requirements, classification and methods of tests for resistance to burglary – Part 2: Deposit systems

TC 264 Öhu kvaliteet

prEN ISO 16017-1 Indoor, ambient and workplace air – Sampling and analysis of volatile organic compounds by sorbent tube/thermal desorption/capillary gas chromatography – Part 1: Pumped sampling (ISO/DIS 16017-1:1998)

TC 268 Krüogeenanumad

prEN 1252-2 Cryogenic vessels – Materials – Part 2: Toughness requirements for temperatures between –80°C and –10°C

TC 269 Trummelkatlad ja veetorukatlad

prEn 12952-8 Water-tube boilers – Part 8: Requirements for firing systems for liquid and gaseous fuels

prEN 12952-10 Water-tube boilers – Part 10: Requirements for against excessive pressure

prEN 12952-12 Water-tube boilers – Part 12: Requirements for feedwater and boiler water quality

prEN 12953-7 Shell boilers – Part 7: Requirements for firing systems for liquid and gaseous fuels

prEN 12593-10 Shell boilers – Part 10: requirements for feedwater and boiler water quality

TC 276 Pindaktiivsed ained

prEN 13405 Surface active agents – Determination of dialkyl-tetralins content in linear alkylbenzene by high performance liquid chromatography (HPLC)

TC 290 Toote spetsifitseerimine ja kontrollimine mõõtmete ja geometria alusel

prEN ISO 10360-1 Geometrical Product Specifications (GPS) – Acceptance test and reverification test for coordinate measuring machines (CMM) – Part 1: Terms and definitions (ISO/DIS 10360-1:1998)

TC 302 Piim ja piimatooted. Proovivõtu- ja analüüsimeetodid – TK 1

prEN ISO 8968-1* Milk – Determination of nitrogen content – Part 1: Kjeldahl method (ISO/DIS 8968-1:1998)

prEN ISO 8968-2* Milk – Determination of nitrogen – Part 2: Block digestion method (Macro method) (ISO/DIS 8968-2:1998)

prEN ISO 8968-4* Milk – Determination of nitrogen content – Part 4: Determination of non-protein nitrogen content (ISO/DIS 8969-4:1998)

prEN ISO 8968-5* Milk – Determination of nitrogen content – Part 5: Determination of protein-nitrogen content (ISO/DIS 8968-5:1998)

TC 309 Jalatsid

prEN 13400 Footwear – sampling location of components for footwear

CEN/CS

prEN ISO 14043 Environmental management – Life cycle assessment – Life cycle interpretation (ISO/DIS 14043:1998)

prEN ISO 14509 Small craft – Measurement of sound pressure level of the airborne sound emitted by power recreational craft (ISO/DIS 14509:1998)

prEN ISO 16091 Space project management – Integrated logistic support (ISO/DIS 16091:1998)

prEN ISO 3098-1 Technical product documentation – Lettering – Part 1: Latin alphabet, numeral and marks (ISO/DIS 3098-1:1998)

prEN ISO 3098-2 Technical product documentation – Lettering – Part 2: Greek alphabet (ISO/DIS 3098-2:1998)

prEN ISO 3098-3 Technical product documentation – Lettering – Part 3: Diacritical and particular marks for the Latin alphabet (ISO/DIS 3098-3:1998)

**12/98 SAADUD
ISO STANDARDITE KAVANDID
ARVAMUSKÜSITLUSEKS NING HÄÄLETAMISEKS.**

Standardiamet on saanud nende ISO tehniliste komiteede standardite kavandid hääletamiseks ning avalikuks arvamusküsitluseks, kuhu EVS on registreerunud vaatlejaliikmeks. Arvamusküsitluseks saadetud kavandite kohta on võimalik saata sisulisi ja toimetuslikke märkusi. Kavandeid saab osta Standardiametist. *Arvamusel ja märkused palume edastada Standardiametile hiljemalt 3 nädalat enne sulgudes toodud kuupäeva.*

NB! Tehnilised komiteed ja koostööpartnerid, teile on standardimisalaga ühtivad kavandid tasuta kättesaadavad Standardiametis (tuba 26).

TC 34 Põllumajanduslikud toiduained – TK 1

ISO/DIS 6785	Milk and milk products – Detection of <i>Salmonella</i> spp. (99-05-24)
ISO/FDIS 9884-2	Tea sacks – Specification – Part 2: Performance specification for sacks for palletized and containerized transport of tea
ISO/DIS 7700-1	Checking the performance of moisture meters in use – Part 1: Moisture meters for cereals (99-05-03)

TC 61 Plastid – Keemiatööstuse Liit

ISO/FDIS 14663-1	Plastics – Ethylene/vinyl alcohol (EVOH) copolymer moulding and extrusion materials – Part 1: Designation system and basis for specifications
ISO/FDIS 14663-2	Plastics – Ethylene/vinyl alcohol (EVOH) copolymer moulding and extrusion materials – Part 2: Preparation of test specimens and determination of properties

TC 92 Tuleohutus SC 1, SC 2 – TK 8

ISO/FDIS 10294-2	Fire resistance tests – Fire dampers for air distribution systems – Part 2: Classification, criteria and field of application of test results
ISO/FDIS 10294-3	Fire resistance tests – Fire dampers for air distribution systems – Part 3: Guidance on test method

TC 190 Mulla omadused - EPMI

ISO/FDIS 11267	Soil quality – Inhibition of reproduction of <i>Collembola (Folsomia candida)</i> by soil pollutants
ISO/FDIS 11268-3	Soil quality – Effects of pollutants on earthworms – Part 3: Guidance on the determination on the determination of effects in field situations
ISO/DIS 15009	Soil quality – Gas-chromatographic determination of the content of volatile aromatic hydrocarbons – Purge and trap method with thermal desorption (99-05-24)

TC 207 Keskkonnakorraldus – Keskkonnaministeerium

ISO/DIS 207	Environmental management – Life cycle assessment – Life cycle impact assessment (99-04-12)

Vigade parandus

Eesti standardisse EVS 681:1996 "Teravili ja kaunvili. Prügilisandi, teralisandi ja peenterade sisalduse ning jämeduse määramine" on sattunud trükiviga:

Vabandame!

Lk 4. Jaotis 6.1.6

On trükitud "kooritud terad"

Peab olema "kestatud terad"

EESTI STANDARDITE KAVANDID

40	EVS 8	Infotehnoloogia reeglid eesti keele ja kultuuri keskkonnas
	Uustöötlus	
40	EVS 654	Teravili ja teraviljasaadused.
	Uustöötlus	
40	EVS 677	Teravili, kaunvili ja teraviljasaadused.
	Muudatus nr 1	
40	EVS-EN 54-2	Automaatne tulekahjusüsteem. Osa 2: Keskseadmed
40	EVS-EN 54-4	Automaatne tulekahjusüsteem. Osa 2: Toiteplokid
40	EVS-ISO/IEC TR 13335-3	Infotehnoloogia – Infoturbe halduse suunised. Osa 3: Infoturbe halduse meetodid

Stadiumis 40 olevate standardikavanditega saab tutvuda, teha omapoolseid märkusi ja ettepanekuid standardiosakonnas kuu aja jooksul alates Teataja ilmumisest

KALASTANDARDITE KEHTIVUSAJA PIKENDAMISEST

Käesoleva aasta Teatajas nr 8/9 teatasime, et seoses standardite aegumisega tühistatakse alates 01 01 1999 järgmised standardid:

EV ST 599-91 "Kalakulinaartooted. Üldised tehnilised tingimused"

EV ST 618-92 "Kalakonservid. Üldised tehnilised tingimused"

EV ST 626-93 "Kalatoodete markeerimine"

EV ST 638-1993 "TWIST-OFF tüüpi metallkaaned. Tehnilised tingimused"

EV ST 643-1993 "Kalakonservid ja preservid. Terminid ja määratlused"

EV ST 642-1993 "Värske ja jahutatud kala. Tehnilised tingimused"

Standardiameti 14 12 1998 käskkirjaga nr 70 pikendatakse nende standardite kehtivust kuni 01 01 2000. Ülalnimetatud standardite levitamine AS Kalbur-F poolt on peatatud ning alates 01 01 1999 toimub nende standardite müük Standardiametis.

Neid standardeid müüme alates jaanuarist 1999 Standardiameti hinnakirjale vastavate hindadega. Vt EVS Teataja nr 8/9/1998 lk 55

MÜÜGILE SAABUNUD

EV 620-10:1998	Tuleohutus. Ehitusmaterjalide ja –tarindite pinnakihid. Tuleohtlikkuse määramine	51.-
EV 749:1998	Kinnispakid. Netokoguse märgistus ja metrooloogilised Nõuded	71.-
EV 758:1998	Metroloogia. Terminid ja määratlused	163.-
EV-ISO/IEC 2382-1:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 1: Põhiterminid	176.-
EV-ISO/IEC 2382-9:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 9: Andmeside	188.-
EV-ISO/IEC 2382-13:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 13: Raalgraafika	202.-
EV-ISO/IEC 2382-16:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 16: Infoteooria	115.-
EV-ISO/IEC 2382-17:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 17: Andmebaasid	168.-
EV-ISO/IEC 2382-20:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 20: Süsteemiarendus	123.-
EV-ISO/IEC 2382-23:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 23: Tekstitöötlus	159.-
EV-ISO/IEC 2382-24:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 24: Integraalne Raalvalmistus	112.-
EV-ISO/IEC 2382-25:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 25: Kohtvõrgud	151.-
EV-ISO/IEC 2382-26:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 26: Avatud süsteemide Ühendamine	151.-
EV-ISO/IEC 2382-27:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 27: Bürooautomaatika	112.-
EV-ISO/IEC 2382-28:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 28: Intellektitehnika. Põhimõisted ja ekspertsüsteemid	159.-
EV-ISO 9000-4:1998	Kvaliteedijuhtimise ja kvaliteeditagamise standardid. Osa 4: Juhised usaldatavusprogrammi juhtimiseks	97.-
EV-ISO 9004-3:1998	Kvaliteedijuhtimine ja kvaliteedisüsteemi elemendid. Osa 3: Juhised töötlusmaterjalidele	203.-
EV-ISO 9004-4:1998	Kvaliteedijuhtimine ja kvaliteedisüsteemi elemendid. Osa 4: Juhised kvaliteediparenduseks	203.-
EV-EN ISO 14001:1998	Keskkonnajuhtimissüsteemid. Spetsifikaat ja juhised selle Kasutamiseks	176.-
EV-EN ISO 14004:1998	Keskkonnajuhtimissüsteemid. Üldised juhtnõõrid põhimõtete, süsteemide ja abivahendite kohta	241.-
EV-EN ISO 14010:1998	Juhised keskkonnaauditiks. Üldised põhimõtted	97.-
EV-EN ISO 14011:1998	Juhised keskkonnaauditiks. Auditi protseduurid	115.-
EV-EN ISO 14012:1998	Juhised keskkonnaauditiks. Keskkonnaaudiitorite Kvalifikatsioonikriteeriumid	104.-

Hinnad koos käibemaksuga

**Standardite müük toimub standardiosakonnas
tuba 11 tel 49 20 03, faks 654 13 30 Maie Jaanits**

DETSEMBRIS ON STANDARDIAMETI POOLT REGISTRISSE KANTUD

EVS 749:1998	Kinnispakid. Netokoguse märgistus ja metrooloogilised Nõuded
EVS 758:1998	Metroloogia. Terminid ja määratlused
EVS-ISO/IEC 2382-1:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 1: Põhiterminid
EVS-ISO/IEC 2382-9:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 9: Andmeside
EVS-ISO/IEC 2382-13:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 13: Raalgraafika
EVS-ISO/IEC 2382-16:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 16: Infoteooria
EVS-ISO/IEC 2382-17:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 17: Andmebaasid
EVS-ISO/IEC 2382-20:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 20: Süsteemiarendus
EVS-ISO/IEC 2382-23:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 23: Tekstitöötlus
EVS-ISO/IEC 2382-24:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 24: Integraalne raalvalmistus
EVS-ISO/IEC 2382-25:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 25: Kohtvõrgud
EVS-ISO/IEC 2382-26:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 26: Avatud süsteemide ühendamine
EVS-ISO/IEC 2382-27:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 27: Bürooautomaatika
EVS-ISO/IEC 2382-28:1998	Infotehnoloogia.Sõnastik. Osa 28: Intellektitehnika. Põhimõisted ja ekspertsüsteemid
EVS-ISO 9000-4:1998	Kvaliteedijuhtimise ja kvaliteeditagamise standardid. Osa 4: Juhised usaldatavusprogrammi juhtimiseks
EVS-ISO 9004-3:1998	Kvaliteedijuhtimine ja kvaliteedisüsteemi elemendid. Osa 3: Juhised töötlusmaterjalidele
EVS-ISO 9004-4:1998	Kvaliteedijuhtimine ja kvaliteedisüsteemi elemendid. Osa 3: Juhised kvaliteediparenduseks
EVS-EN ISO 14001:1998	Keskkonnajuhtimissüsteemid. Spetsifikaat ja juhised selle kasutamiseks
EVS-EN ISO 14004:1998	Keskkonnajuhtimissüsteemid. Üldised juhtnõõrid põhimõtete, süsteemide ja abivahendite kohta
EVS-EN ISO 14010:1998	Juhised keskkonnaauditiks. Üldised põhimõtted
EVS-EN ISO 14011:1998	Juhised keskkonnaauditiks. Auditi protseduurid
EVS-EN ISO 14012:1998	Juhised keskkonnaauditiks. Keskkonnaaudiitorite kvalifikatsioonikriteeriumid
EVS-EN 349:1998	Masinate ohutus. Minimaalsed vahekaugused vältimaks inimese kehaosade muljumisohtu
EVS-EN 418:1998	Masinate ohutus. Hädaseiskamisseadiste funktsionaalsed aspektid. Konstrueerimise põhimõtted
EVS-EN 626-1:1998	Masinate ohutus. Masinatest lähtuvatest ohtlikest ainetest tuleneva terviseriski vähendamine. Osa 1: Põhimõtted ja nõuded masinate tootjatele

**NOVEMBRIS TERVISEKAITSEINSPEKTSIOONI POOLT REGISTRISSE
KANTUD TOIDUAINETE SERTIFIKAADID**

EE 10038044 TS 1-98	Sai "PURI"	10 11 98
EE 10044429 TS 2-96	Gaseeritud karastusjoogid	
Muud 2		30 11 98
EE 10481272 TS 1-98	Joogivesi "Balance"	25 11 98
EE 35036632 TS 9-96	Siirupid	
Muud 3		23 11 98
EE 41018650 TS 1-97	Puuvilja- ja marjamoosid	
Muud 1		12 11 98

Aru 10
Tallinn 10317

Koostaja	Anne Laimets	492020
	Standardiosakond	492020
		493593
	Standardite müük	492003
	PRAQIII	493580
	Metroloogia ja akre-	493561
	diteerimise osak.	498890
	Raamatukogu	493532
	Teabepunkt	6541772

EVS TEATAJA TELLIMINE 1999. AASTAKS

1999. aasta EVS TEATAJA püsiteminimus maksab 480 krooni

Ühekordne aastateminimus 530 krooni

A/a Eesti Ühispanga Tallinna kontorisis 100 520 385 530 04 kood 401

**Püsiteminijatel, kes soovivad katkestada teminimise, palume tiraaži
kindlaksmääramiseks teatada sellest ette 2 kuud.**

**Uutel teminijatel ja 1998. a aastateminimise vormistanutel palume arve saamiseks kas
helistada 49 20 20 Anne Laimets või esitada teminimus faksi 654 13 30 või e-postiga
anne@evs.ee**

Maksta saab ka sularahas Standardiametis Aru 10 tuba 23

EVS TEATAJA TELLIMISKAART

TELLIN EVS TEATAJA 1999

- PÜSITEMINIMUSENA 480 krooni aasta**
- AASTATEMINIMUSENA 530 krooni aasta**

Nimi

Asutus

Aadress (Uus sihtnumber)

Telefon

Kuupäev, allkiri

LÜHENDID JA TÄHISED

STANDARDIORGANISATSIOONID

ISO	Rahvusvaheline standardiorganisatsioon
IEC	Rahvusvaheline Elektrotehnikakomitee
ITU	Rahvusvaheline Sideliit
CEN	Euroopa Standardikomitee
CENELEC	Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee
ETSI	Euroopa Telekommunikatsiooni Standardiinstituut
EVS	Eesti Standardiamet
EEK	Eesti Elektrotehnikakomitee
SA	Sideamet

STANDARDITE TÄHISED

RAHVUSVAHELISTE STANDARDITE TÄHISED

ISO	Rahvusvaheline standard
ISO/DIS	Rahvusvahelise standardi kavand (Draft International Standard)
ISO/FDIS	Rahvusvahelise standardi kavand lõpphääletuseks (Final Draft International Standard)
ISO/IEC	Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni ISO ja Rahvusvahelise Elektrotehnikakomitee IEC koostöös valminud rahvusvaheline standard
ITU-T	Rahvusvahelise telekommunikatsioonialane standard
IEC	Rahvusvahelise elektrotehnikaalane standard

EUROOPA STANDARDITE TÄHISED

EN	Euroopa standard
ENV	Euroopa eelstandard
prEN	Euroopa standardi kavand
EN ISO	Euroopa standardiks ülevõetud ISO standard
ETS	ETSI standard kuni 1996
ES	ETSI standard alates 1997
EG	ETSI juhend

EESTI STANDARDITE TÄHISED

EVS	Eesti standard
EV ST	Eesti standard kuni 1993
EVS-ISO	Eesti standardiks ülevõetud ISO standard
EVS-IEC	Eesti standardiks ülevõetud IEC standard
EVS-EN	Eesti standardiks ülevõetud Euroopa standard
EVS-ENV	Eesti standardiks ülevõetud Euroopa eelstandard
EVS-EN ISO	Eesti standarditeks ülevõetud Euroopa standardina kasutuselevõetud rahvusvaheline standard